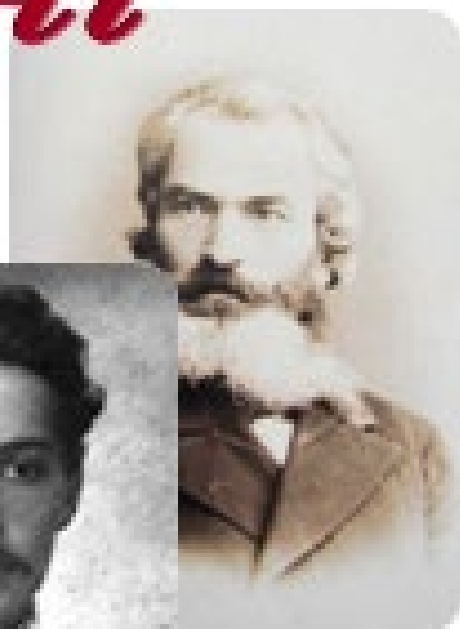

*Намі
славетні*

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Намí славетні

**КРАЄЗНАВЧИЙ РЕТРОСПЕКТИВНИЙ
ВНУТРІШНЬОГАЗЕТНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК**

м. Кам'янець-Подільський

2021

**Н 61   Наші славетні : краєзнавчий ретроспективний
внутрішньогазетний бібліографічний покажчик. – Кам'янець-
Подільський, 2021. – 96 с.**

Краєзнавчий внутрішньогазетний бібліографічний покажчик «Наші славетні», це друге видання краєзнавчої тематики, яке містить інформацію про видатних людей, істориків, науковців, політиків, письменників, діячів культури життя і діяльність яких пов'язана з м. Кам'янець-Подільський.

При підготовці покажчика бібліотекарями-бібліографами наукової бібліотеки ПДАТУ проведено аналітико-синтетичне опрацювання масиву первинних документів, місцевих газет, який охоплює період з 1955 по 2020 рр. Опрацьовувались місцеві газети: «Прапор Жовтня», «Подільський», «Край Кам'янецький», «Кам'янець-Подільський Вісник».

Видання підготовлене на основі візуального вивчення кожної газетної підшивки.

Видання розраховане на краєзнавців, науковців, архівних та бібліотечних працівників.

Рекомендовано до випуску рішенням зборів колективу наукової бібліотеки ПДАТУ

(протокол № 11 від 25.06.2021 р.)

Упорядник – Ольга Циганок

Редактор і упорядник – Людмила Посітко

Зміст

Краєзнавчий покажчик як форма розповсюдження бібліографічної інформації про рідний край.....	4
Народні герої, видатні особистості	7
Діячі театру і кіно	9
Композитори, музиканти, співаки	11
Художники, майстри фотографії.....	15
Історики, краєзнавці	21
Релігійні діячі	24
Письменники, поети	25
Їхні імена пам'ятає Кам'янець.....	45
Суспільно-політичні діячі	51
Діячі науки.....	56
Імена в історії ПДАТУ	67
Іменний покажчик авторів.....	74
Іменний покажчик персоналій	82

Краєзнавчий покажчик як форма розповсюдження бібліографічної інформації про рідний край

Важливою складовою інформаційного ресурсу бібліотеки є система вторинних документів, яка є результатом аналітико-синтетичної переробки первинних документів. Це бібліографічні покажчики, списки, огляди тощо.

Предметом нашого розгляду будуть краєзнавчі бібліографічні покажчики, які виконують важливу роль у забезпеченні інформаційних потреб різних груп користувачів, які цікавляться питаннями краєзнавства, історії рідного краю.

Бібліографічні покажчики (в тому числі і краєзнавчі) подають інформацію про книги, статті з періодичних видань, офіційні видання, наукові доповіді і повідомлення конференцій, рецензій тощо. Бібліографічні покажчики допомагають користувачам скласти уявлення про стан розробки проблем, які їх цікавлять.

Використання комп'ютерних технологій в розвитку довідково-інформаційного забезпечення зумовлює перехід від бібліографічних покажчиків у традиційному вигляді до бібліографічних покажчиків нового типу, тематичних баз даних тощо.

Так в науковій бібліотеці ПДАТУ бібліографічні покажчики в електронному вигляді складають бібліографічний електронний ресурс книгозбірні. Доступ до цього ресурсу можливий як всередині бібліотеки, так і на віддалених сайтах незалежно від їхнього місцезнаходження.

З кожним роком збільшується поповнення бібліотечного фонду власними бібліографічними виданнями.

Бібліографи наукової бібліотеки ПДАТУ започаткували дві серії бібліографічних покажчиків про життя і діяльність педагогів і науковців університету : «Подільський державний аграрно-технічний університет : люди і долі» і «Інтелектуальний ресурс ПДАТУ». Ці серії розкривають науковий доробок вчених і науковців університету, подають бібліографічні відомості і літературу про їх життя та діяльність. Крім того ці бібліографічні покажчики виконують ще ряд важливих функцій : інформаційне забезпечення потреб користувачів, відображення стану розвитку науки, освіти, виховання студентів навчального закладу, сприяння проведенню наукових досліджень.

Бібліографічний покажчик – не лише штрих до творчого портрету науковця, але й цінний матеріал до вивчення історії становлення і розвитку університету, його наукових шкіл.

Враховуючи інтерес користувачів до подій минулого, бібліографи наукової бібліотеки ПДАТУ вирішили видати ряд краєзнавчих внутрішньо газетних бібліографічних покажчиків.

Періодичні видання мають перевагу перед іншими джерелами : по-перше це оперативність виходу в світ; по-друге масовий тираж; по-третє актуальність і критичне відтворення подій.

Краєзнавчий внутрішньо газетний бібліографічний покажчик «Наші славетні», це друге видання краєзнавчої тематики, яке містить інформацію про видатних людей, істориків, науковців, політиків, письменників, діячів культури життя і діяльність яких пов'язана з м. Кам'янець-Подільський.

В ході складання покажчику проведено аналітико-синтетичне опрацювання масиву первинних документів, місцевих газет, який

охоплює період з 1955 по 2020 роки. Опрацьовувались місцеві газети : «Радянська Кам'янецьчина», «Прапор Жовтня», «Подільнин», «Край Кам'янецький», «Кам'янець-Подільський Вісник».

В наш час бібліотеки потрібні більш ніж будь-коли. Тому, що люди мають особливу потребу в розгляді альтернативних точок зору і інформації, щоб здійснювати контроль над своїми власними долями і приймати самостійні рішення, щоб протистояти непорядним політикам і владним структурам.

А для цього кожній людині, перш за все, необхідно знати історію свого походження, історію рідної землі, історію міста або села звідки походили пращури.

І тому бібліотечне краєзнавство – це одна із важливіших складових інформаційних ресурсів, як бібліотеки так і регіону вцілому.

Отже, створення традиційних і електронних бібліографічних посібників краєзнавчої спрямованості розглядається бібліографами бібліотеки ПДАТУ, як перспективний напрям розкриття бібліотечних фондів і надання широкого доступу до них користувачам.

Провідний бібліотекар наукової бібліотеки ПДАТУ О. Циганок

Народні герої, видатні особистості

1. Устим Кармалюк : народний переказ, записаний з слів 95-річного Мисліцького, колгоспника с. Гуменці, Кам'янець-Подільського району у 1936 р. // Прапор Жовтня. – 1955. – 9 жовт., № 121. – С. 4.
2. Петров С. Мужній борець, народний месник (до 170-річчя з дня народження Устима Кармалюка) / С. Петров // Радянська Кам'яниччина. – 1957. – 27 лют., № 25. – С. 4.
3. Сис Т. Народний герой Устим Кармалюк : до 170-річчя з дня народження / Т. Сис // Прапор Жовтня. – 1957. – 27 лют., № 25. – С. 4.
4. Хмелінський М. Перший фольклорний збірник про Кармалюка / М. Хмелінський // Прапор Жовтня. – 1961. – 11 трав., № 58. – С. 4.
5. Козлова Н. Славний лицар : 22 жовтня минає 135 років з дня загибелі Устима Кармалюка / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1970. – 21 жовт., № 166. – С. 4.
6. Панченко В. Лейтенант Альберт – юнак з Поділля / В. Панченко // Прапор Жовтня. – 1971. – 7 трав., № 71. – С. 3. – (Герой руху опору у Франції, уродженець м. Кам'янця-Подільського – Йосип Кліщ).
7. Дзюба С. Народний месник : до 140 річчя з дня смерті Устима Кармалюка / С. Дзюба // Прапор Жовтня. – 1975. –

18 жовт., № 165. – С. 4.

8. Тищенко В. Народний герой : до 190-річчя з дня народження Устима Кармалюка / В. Тищенко // Прапор Жовтня. – 1976. – 11 берез., № 39. – С. 4.
9. Головін В. Людина з легенди : до 195-річчя з дня народження Устима Кармалюка / В. Головін // Прапор Жовтня. – 1981. – 10 берез., № 38. – С. 4.
10. Хотюн Г. Легендарний месник : до 150-річчя з дня загибелі Устима Кармалюка / Г. Хотюн // Прапор Жовтня. – 1985. – 26 жовт., № 169. – С. 4.
11. Тищенко В. Легендарний герой : до 200-річчя з дня народження Устима Кармалюка / В. Тищенко, І. Гижко // Прапор Жовтня. – 1987. – 10 берез., № 39. – С. 3.
12. Денисенко А. Навіки овіяний славою : 175 років тому почався антикріпосницький рух під проводом Устима Кармалюка / А. Денисенко // Прапор Жовтня. – 1988. – 6 лип., № 108. – С. 3.
13. Марценюк С. «Ви на мене, Кармалюка, всю надію майте ... » / Степан Марценюк // Край Кам'янецький. – 1997. – 18 берез., № 20. – С. 3. – (210 років від дня народження Устима Кармалюка (1787-1835), українського народного героя, керівника боротьби селян Поділля проти кріпацтва).
14. Соловей В. В'язень Кам'янець-Подільської фортеці / Валентина Соловей // Подолянин. – 2010. – 17 груд., № 51. –

С. 9. – (Устим Кармалюк).

15. Будзей О. Кармалюки з Ісаківців / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 29 лип., № 30. – С. 6. – (Наприкінці лютого 1918 р. курінь ім. Кармалюка, що базувався в Ісаківцях, очистив Кам'янець від більшовиків і відновив у місті владу Української Народної Республіки).
16. Будзей О. Устим Кармалюк : герой чи злочинець? / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 16 берез., № 11. – С. 8.
17. Вінюкова-Волкова В. Нескорений : до 225-ї річниці від дня народження Устима Кармалюка / Валентина Вінюкова-Волкова // Подолянин. – 2012. – 9 берез., № 10. – С. 8.

Діячі театру і кіно

18. Альперін Ю. Служіння мистецтву і народові / Ю. Альперін // Прапор Жовтня. – 1958. – 19 жовт., № 125. – С. 3. – (Актор Володимир Чекарев).
19. Іванов А. Наша землячка в репертуарі письменника / А. Іванов // Прапор Жовтня. – 1968. – 17 серп., № 128. – С. 4. – (Марія Гаврилівна Савіна – акторка).
20. Козлова Н. М. Г. Савіна / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1972. – 24 берез. № 48 – С. 4.
21. Савін Ю. Сцена – її життя / Ю. Савін // Прапор Жовтня. – 1989. –

- 9 верес., № 143-145. – С. 6. – (Акторка Марія Гаврилівна Савіна).
22. Осетрова Г. Фадей Рутковський / Г. Осетрова // Прапор Жовтня. – 1990. – 19 жовт., № 167. – С. 3. – (Актор, драматург).
23. Кам'янецька «Просвіта» і Лесь Курбас // Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 18 берез., № 20. – С. 5.
24. Савін Ю. Сцена – її життя / Юрій Савін // Подолянин. – 2003. – 21 берез., № 12. – С. 5. – (Акторка Марія Савіна).
25. Будзей О. Найушавленіша Кам'янчанка : до 150-річчя з дня народження / Олег Будзей // Подолянин. – 2004. – 9 квіт., № 15. – С. 5. – (акторка Марія Савіна).
26. Будзей О. Батько Курбаса / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 5 верес., № 36. – С. 9. – (Український актор, співак, режисер Степан Пилипович Янович (справжнє його прізвище Курбас)).
27. Будзей О. Чарівник Садовський / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 9 груд., № 50. – С. 6. – (Микола Карпович Садовський (1856-1933) – український актор, якого театральна доля двічі – 1907 та 1919 року – виводила на сцену в Кам'янці-Подільському).
28. Будзей О. Дещо про театр і публіку / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 18 січ., № 03. – С. 3 (Саме так, «Дещо про театр і публіку», називалася стаття, опублікована в газеті «Подолянин» 15 жовтня (28 жовтня за новим стилем) 1910 року. Присвячено

цю статтю огляду діяльності драматичної трупи, якою керувала Надія Кожевнікова, а режисером і водночас актором-коміком був Олександр Крамов. Спектаклі ставилися в міському театрі в Старому місті (будинок у травні 1918 року згорів) і в Пушкінському народному домі (нині міський Будинок культури)).

Композитори, музиканти, співаки

29. Слюсар Б. М. Д. Леонтович і Поділля / Б. Слюсар, В. Панчук // Прапор Жовтня. – 1967. – 13 груд., № 194. – С. 4.
30. Житкевич А. Чарівна Кармен / А. Житкевич // Прапор Жовтня. – 1971. – 20 листоп., № 183. – С. 4. – (Оперна співачка Зінаїда Рибчинська).
31. Житкевич А. Лицар скрипки / А. Житкевич // Прапор Жовтня. – 1972. – 13 трав., № 74 – С. 4. – (Оркестровий диригент, педагог і виконавець Зденко Рудольфович Комінек).
32. Житкевич А. Нев'янучі квіти / А. Житкевич // Прапор Жовтня. – 1972. – 24 трав., № 80 – С. 3. – (Видатний український композитор і хоровий диригент Кирило Григорович Стеценко. До 90-річчя від дня народження).
33. Житкевич А. Чародій скрипки / А. Житкевич // Прапор Жовтня. – 1974. – 2 лип., № 101. – С. 4. – (Йосип Йосипович Котек – скрипаль).

34. Слюсар Б. Чародій пісні : 100 років від дня народження М. Д. Леонтовича – композитора, хорового диригента / Б. Слюсар // Прапор Жовтня. – 1977. – 13 груд., № 194. – С. 4.
35. Сис Т. Народний композитор / Т. Сис, А. Паравійчук // Прапор Жовтня. – 1984. – 16 черв., № 95. – С. 4. – (Композитор М. Д. Леонтович).
36. Щепанський С. Великий маестро / Станіслав Щепанський // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 8 черв., № 24. – С. 3. – (Геніальний скрипаль і диригент Зденко Рудольфович Коміник).
37. Назаренко Є. Михайло Коссак і Кам'янець / Євген Назаренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 23 серп., № 34. – С. 7. – (Михайло Коссак – диригент, композитор, педагог. В 1921 р. переїхав в Кам'янець-Подільський, деякий час був диригентом у місцевому театрі).
38. Вінюкова В. Микола Леонтович – Бах у хоровій музиці / Валентина Вінюкова // Подолянин. – 2002. – 13 груд., № 50. – С. 5.
39. Сис-Бистрицька Т. Під віковим дубом : до 125-річчя від дня народження Миколи Леонтовича / Тамара Сис-Бистрицька // Кам'янець-Подільський вісник. – 2002. – 13 груд., № 51. – С. 4.
40. Чайковська І. Скрипаль, диригент і засновник : до 100-річчя музичної школи / І. Чайковська // Кам'янець-Подільський вісник. – 2002. – 19 квіт., № 17. – С. 5. – (Тадей Діонісович Ганіцький –

видатний український просвітитель, педагог, скрипаль, композитор та диригент. Засновник музичної школи в Кам'янці-Подільському).

41. Печенюк М. Два скрипалі, що з Кам'янцем зріднилися / Майя Печенюк // Подолянин. – 2003. – 1 трав., № 18. – С. 3. – (Тадей Ганицький та Зденек Комінек).
42. Печенюк М. Композитор світового рівня / Майя Печенюк // Подолянин. – 2003. – 25 квіт., № 17. – С. 5. – (Музикант-професіонал, ізраїльський композитор – Марк Рувімович Копитман. Народився в 1929 р. в м. Кам'янці-Подільському в сім'ї лікарів).
43. Кушнір Б. Щедрик, щедрівочка... / Борис Кушнір // Кам'янець-Подільський вісник. – 2004. – 31 груд., № 53. – С. 8-9. – (Композитор Микола Леонтович).
44. Байрамова Л. Знайома незнайомка / Лейла Байрамова // Подолянин. – 2005. – 25 лют., № 9. – С. 6. – (Співачка Лідія Липковська).
45. Будзей О. Був учителем музики в Кам'янці-Подільському / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 1 серп., № 31. – С. 9. – (180 років від дня народження українського композитора Михайла Завадського (1828-1887)).
46. Нагнибіда Р. Голос із-за океану / Руслан Нагнибіда // Подолянин. – 2008. – 16 трав., № 20. – С. 8. – (Українська співачка Ія Мацюк-

Грицай (Хомайко)).

47. Будзей О. І по гвинтику, по цеглиночці ... / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 10 квіт., № 15. – С. 9. – (Павло Герман – автор «Авіамаршу» («Мы рождены, чтоб сказку сделать былью» уродженець Кам'янця-Подільського)).
48. Будзей О. Солістка Большого театру / Олег Будзей // Полянин. – 2009. – 6 берез., № 10. – С. 8. – (Лідія Звягіна – російська оперна співачка, уродженка Кам'янця-Подільського).
49. Юркова Г. Український Гомер / Галина Юркова // Край Кам'янецький. – 2010. – 14 трав., № 20. – С. 11. – (Володимир Максимович Перепелюк (1910-2000) бандурист, кобзар, уродженець с. Боришківці).
50. Будзей О. Босий хлопчик із пекарні / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 16 груд., № 50. – С. 8. – (Михайло Каревич – скрипаль, заслужений артист РРФСР).
51. Горбатюк В. На крилах світової слави / Василь Горбатюк // Край Кам'янецький. – 2012. – 3 серп., № 33. – С. 6. – (Співачка світового рівня Лідія Липковська (1882-1958), вихованка Кам'янець-Подільської Маріїнської жіночої гімназії).
52. Будзей О. «Злий геній» Олександра Кошиця / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 29 верес., № 39. – С. 6. – (Олекса Приходько (1887-1977) – український диригент та педагог).

53. Осетрова Г. Уродженець Кам'янця, гордість Польщі / Галина Осетрова // Подолянин. – 2017. – 12 трав., № 19. – С. 8. – (Відомий свого часу піаніст, віртуоз, композитор і педагог Олександр Михаловський, який входить до плеяди найвизначніших музикантів Польщі).
54. Будзей О. Лицар скрипки Зденек Комінек / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 1 черв., № 22. – С. 6. – (Чеський скрипаль, педагог і диригент Зденек Комінек (1882-1950), який від 1911 року мешкав і працював у Кам'янці-Подільському).
55. Будзей О. Кошиць у Кам'янці-Подільському / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 22 лют., № 08. – С. 6 (Олександр Кошиць (1875-1944) – керівник, головний диригент Української республіканської капели. Його перебування в Кам'янці-Подільському).
56. Довга дорога до Кам'янця // Подолянин. – 2019. – 15 лют., № 07. – С. 3 (Фрагменти з нотаток Кирила Миколайчука (1888-1960) «Записки з подорожі Української республіканської капели» – члена Української республіканської капели під керівництвом О. Кошиця)

Художники, майстри фотографії

57. Бейдер Ю. Художник С. В. Кукуруза / Ю. Бейдер // Прапор Жовтня. – 1962. – 24 лип., № 87. – С. 4.

58. Попсуй Ю. Добридень, земляче / Ю. Попсуй // Прапор Жовтня. – 1972. – 20 жовт., № 165. – С. 3. – (Член спілки художників СРСР Сергій Васильович Кукуруза).
59. Рябий М. Дещо про художника Вячеслава Розвадовського / Мефодій Рябий // Прапор Жовтня. – 1972. – 7 жовт., № 158. – С. 4.
60. Паравійчук А. Герой праці Узбекистану / А. Паравійчук // Прапор Жовтня. – 1973. – 17 січ., № 10. – С. 4. – (Художник В. К. Розвадовський).
61. Вінюкова В. Т. Н. Яблонська на Поділлі / В. Вінюкова // Прапор Жовтня. – 1974. – 20 лип., № 112. – С. 4. – (Народний художник СРСР, Заслужений діяч мистецтв УРСР Тетяна Нилівна Яблонська).
62. Паравійчук А. В. К. Розвадовський : до 100-річчя з дня народження / А. Паравійчук // Прапор Жовтня. – 1975. – 24 верес., № 151. – С. 2. – (Український художник).
63. Кривко Я. Художник-земляк / Я. Кривко // Прапор Жовтня. – 1977. – 23 лип., № 114. – С. 4. – (Видатний медальєр Антон Федорович Васютин).
64. Слободян М. Повторення в учнях / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1977. – 15 жовт., № 162. – С. 4. – (художник Дмитро Іванович Брик).
65. Паравійчук А. Від друкаря до вченого / А. Паравійчук // Прапор

- Жовтня. – 1979. – 10 лют., № 25. – С. 4. –
(Михайло Йосипович Грейма. У 1872 р. відкрив в місті
фотографічний заклад і фотодрукарню, яка стала першою в
нашому місті і на Поділлі. Цінність знімків М. Грейма полягає в
тому, що він почав фотографувати пам'ятники в 1865 р. ще до
того, як в 1874-1875 рр. царський уряд провів ряд їх перебудов).
66. Сулова Н. І пензлем, і словом / Н. Сулова // Прапор Жовтня. –
1985. – 2 листоп., № 173. – С. 4. – (Художник
Вячеслав Костянтинівич Розвадовський).
67. Дегтяр К. Серце, відкрите для всіх / К. Дегтяр // Прапор Жовтня.
– 1986. – 1 лют., № 19. – С. 4. – (80 років з дня народження
нашого славного земляка-художника
Сергія Васильовича Кукурузи).
68. Кравчук М. Ювілейна медаль Дмитра Брика / М. Кравчук //
Прапор Жовтня. – 1987. – 29 серп., № 138. – С. 4. – (Художник-
кам'янчанин Дмитро Іванович Брик завершив роботу над
пам'ятною медаллю на честь 925-річчя міста над Смотричем).
69. Бабляк В. Метр : художнику-кам'янчанину Д. І. Брику
виповнюється 70 років / В. Бабляк // Прапор Жовтня. – 1991. –
14 лют., № 20. – С. 4.
70. Гаврищук А. Талант світлий і щедрий : до 90-річчя з дня
народження С. В. Кукурузи / Анатолій Гаврищук // Край
Кам'янецький. – 1996. – 30 січ., № 8. – С. 3. – (Художник,
педагог).

71. Щепанський С. Друкар-фотограф Михайло Грейм / Станіслав Щепанський // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 12 квіт., № 15. – С. 7. – (Наприкінці ХІХ століття в Кам'янці-Подільському серед багатьох талановитих людей, якими славилося місто, одне з чільних місць належить видатному фотографу, краєзнавцю, пристрасному нумізмату, збирачеві предметів старовинного мистецтва й етнографічного матеріалу Михайлові Йосиповичу Грейму).
72. Будзей О. Подільський фотограф № 1 / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 12 верес., № 37. – С. 9. – (180 років від дня народження фотографа, краєзнавця, колекціонера, громадського діяча Михайла Грейма (1828-1911), який від 1852 р. до кінця життя жив у Кам'янці-Подільському).
73. Шулик А. Талановитий співець мальовничого міста / Алла Шулик // Кам'янець-Подільський вісник. – 2008. – 14 листоп., № 46. – С. 5. – (Портретист, відомий графік, пейзажист – Збігнєв Казимирович Гайх).
74. Будзей О. Головний художник Большого театру / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 24 квіт., № 17. – С. 8. – (Михайло Курилко, уродженець Кам'янця-Подільського).
75. Будзей О. Піонери кам'янецької фотографії / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 20 трав., № 20. – С. 8. (Грейм М. Й., Молчанов М. Г., Енгель А. К., Кордиш Ю., Загурський В.).
76. Будзей О. Прибалтієць, що став Українцем / Олег Будзей //

- Подолянин. – 2012. – 8 черв., № 23. – С. 8. – (Український графік, мистецтвознавець та видавець Володимир Гагенмейстер).
77. Ярова Н. Кам'янець Яблонську не відпустив / Наталія Ярова // Подолянин. – 2012. – 24 лют., № 8. – С. 8. – (видатна українська художниця Тетяна Яблонська).
78. Троїцька Л. Співець Кам'яниччини Франц Пенюшкевич / Лілія Троїцька // Подолянин. – 2013. – 13 верес., № 37. – С. 8. («Портретист» Кам'янця).
79. Будзей О. Вічний Гагенмейстер / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 9 черв., № 23. – С. 6. – (Володимир Гагенмейстер – художник).
80. Будзей О. Самобутній Олександр Грен / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 8 черв., № 23. – С. 6. – (Український художник).
81. Крилов Е. Довкола імені Володимира Гагенмейстера / Едуард Крилов // Подолянин. – 2018. – 7 груд., № 49. – С. 6.
82. Кожевнікова В. Художні відтінки паралелей історії / Вікторія Кожевнікова // Подолянин. – 2019. – 22 лют., № 08. – С. 1, 5 (Історія – захоплива і непередбачувана, – у цьому переконаний художник, історик, краєзнавець, волонтер і музикант Дмитро Бабюк).
83. Красуцький М. Життя прекрасна мить.

- Станіславу Стояновському – 70 / Мар'ян Красуцький // Край Кам'янецький. – 2019. – 11 січ., № 2. – С. 4 (Станіслав Іванович Стояновський – визначний майстер фотографії, учасник і дипломант багатьох різних фотовиставок. Його доробок належно оцінили в багатьох містах України. Майстерністю пейзажиста і портретиста з міста над Смотричем захоплювалися фахівці і звичайні прихильники фотомистецтва).
84. Будзей О. Вячеслав Розвадовський і земство / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 18 груд. – № 51. – С. 6.
85. Будзей О. «Залюблений до нестями» / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 14 серп., № 33. – С. 1, 6 (Лукомський Георгій Крескентійович (1884-1952) – український мистецтвознавець і архітектор-художник. У Г. К. Лукомського є малюнки, присвячені Кам'янцю-Подільському, та стаття «Кілька слів про Кам'янець-Подільський», надрукована 1910 року в журналі «Зодчий»).
86. Красуцький М. Шевченкіана фотохудожника Стояновського / Мар'ян Красуцький // Край Кам'янецький. – 2020. – 8 берез., № 10. – С. 1, 2.
87. Щербань А. Відкриваючи Михайла Дяченка / Анатолій Щербань // Подолянин. – 2020. – 11 лют., № 50. – С. 6 (Михайло Михайлович Дяченко, український художник, педагог і громадський діяч лишив помітний слід у дослідженні українського гончарства та архітектури. Під час вивчення

життєпису Михайла Дяченка було знайдено значну кількість джерел, котрі дозволяють детально характеризувати його діяльність у Кам'янці-Подільському.)

Історики, краєзнавці

88. Кривко Я. П. Г. Житецький / Я. Кривко // Прапор Жовтня. – 1972. – 6 трав., № 71 – С. 4. (Відомий український історик і діяч культури).
89. Рябий М. Визначний історик Поділля / М. Рябий // Прапор Жовтня. – 1973. – 6 листоп., № 173. – С. 4. (Відомий історик – Йосип Ролле).
90. Шкурко С. І. В. Лучицький / С. Шкурко // Прапор Жовтня. – 1973. – 3 січ., № 2. – С. 4. (Заслужений професор історії Київського університету).
91. Кучугура Л. Літописець краю подільського / Л. Кучугура // Прапор Жовтня. – 1987. – 8 груд., № 196. – С. 4. (50 років з дня смерті видатного історика, археолога, краєзнавця Юхима Йосиповича Сицинського).
92. Шпильова В. Стежка до старої фортеці / В. Шпильова // Прапор Жовтня. – 1988. – 8 берез., № 39. – С. 3. (Тамара Андріївна Сис – краєзнавець).
93. Костевич І. М. С. Грушевський і Кам'янець-Подільський / Іван Костевич // Край Кам'янецький. – 1992. – 1 січ., № 1. – С. 2.

94. Баженов Л. Відомий і невідомий Віктор Гульдман / Лев Баженов // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 21 груд., № 52. – С. 7. (Віктор Карлович Гульдман – автор 12 фундаментальних книг і близько сотні статей із статистики, демографії, економіки, історії, археології, культури й природи нашого краю).
95. Назаренко Є. Членкор Лучицький / Євген Назаренко // Край Кам'янецький. – 1996. – 10 груд., № 91. – С. 3. (Іван Васильович Лучицький – вчений-історик).
96. Гаврищук А. Визначний український історик : до 90-річчя від дня народження професора Леоніда Антоновича Коваленка) / Анатолій Гаврищук // Подолянин. – 1997. – 16 трав., № 20. – С. 6.
97. Будзей О. Євтим Сіцінський / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 19 квіт., № 16. – С. 5. (Видатний подільський історик і громадський діяч).
98. Сіцінський Є. Історія Поділля з пташиного лету / Євтим Сіцінський // Подолянин. – 2002. – 28 черв., № 26. – С. 5.
99. Нестеренко В. Учень академіка Грушевського / Валерій Нестеренко // Подолянин. – 2003. – 16 трав., № 20. – С. 5. (Історик Михайло Карачківський).
100. Філінюк А. Яскравий слід видатного педагога і талановитого вченого / Анатолій Філінюк // Кам'янець-Подільський вісник. – 2007. – 23 берез., № 12. – С. 6. (Леонід Антонович Коваленко –

талановитий український історик, видатний педагог, фундатор відродженого історичного факультету і власної наукової школи в Кам'янець-Подільському державному педагогічному інституті (тепер – державному університеті)).

101. Будзей О. «Доля була для нього мачухою ...» / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 9 січ., № 2. – С. 6. («Своє щастя він носив із собою. Доля була для нього мачухою. Треба дивуватися, що в нього при цьому знаходився час і сили для наукової й громадської праці...» – так відгукнувся про українського історика церкви, бібліографа, архівіста, освітнього та громадського діяча Василя Біднова історик Дмитро Антонович).
102. Прокопчук В. Учитель і соратник Сіцінського / Віктор Прокопчук // Подолянин. – 2010. – 7 січ., № 2. – С. 5. – (Одним із чільних організаторів подільського краєзнавства у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. був Микола Яворський).
103. Будзей О. Подільська зв'язкова епох і народів / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 30 серп., № 35. – С. 8. (Тамара Андріївна Сис-Бистрицька).
104. Будзей О. Забутий краєзнавець, якого не забули / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 14 жовт., № 42. – С. 8. (Андрій Паравійчук (1901-1986)).
105. Пагор В. Професор Геринович та збереження пам'яток Кам'янця / Валентин Пагор // Подолянин. – 2018. – 17 серп., № 33. – С. 6.

(Володимир Геринович відомий науковець, географ, краєзнавець, доктор історичних наук, професор, ректор Кам'янець-Подільського ІНО, палкий захисник історико-культурної спадщини Кам'янця-Подільського).

106. Будзей О. Кам'янець очима офіцера-історика / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 22 берез., № 12. – С. 6 (Пропонується поглянути на звільнений Кам'янець у квітні 1944 року очима офіцера-історика Бориса Тартаковського (1911-2002) та його посмертно видані спогади «З щоденників воєнних років»).

Релігійні діячі

107. Сохацька Є. Духовні заповіді митрополита Іларіона (Івана Огієнка) : національно-державницький аспект релігійних проповідей / Євгенія Сохацька // Кам'янець-Подільський вісник. – 2008. – 18 січ., № 3. – С. 6.
108. Созанська Г. Єпископ з Поділля / Галина Созанська // Край Кам'янецький. – 2011. – 1 лип., № 27. – С. 11. (Архієпископ Могилівський і Мстиславський Анатолій (у миру Августин Васильович Мартиновський) у 1806-1812 рр. навчався у Подільській духовній семінарії. Преосвященніший Анатолій дуже любив своє рідне Поділля. В ті місця, які йому були особливо близькі він посилав у церкви ікони особистого письма. В церкву Подільської духовної семінарії м. Кам'янця-Подільського Анатолій пожертвував особисто написані дві ікони

– Спасителя та Божої Матері).

109. Будзей О. Степан, що став Сильвестром / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 7 січ., № 2. – С. 5. – (Степан Юхимович Гаєвський увійшов в історію як єпископ Сильвестр).
110. Будзей О. Попередник Юхима Сіцінського / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 29 верес., № 39. – С. 6. (Михайло Орловський (1807-1887) – церковний і громадський діяч, історик, краєзнавець та етнограф. У дослідженні міст, містечок і сіл Подільської губернії він був одним із попередників Юхима Сіцінського).
111. Михальська Г. Леон Дубравський : «Головне – говорити правду і жити нею» / Галина Михальська // Подолянин. – 2019. – 28 черв., № 26. – С. 5. (Єпископ-ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії).

Письменники, поети

112. Альперін Ю. Байки Микити Годованця / Юхим Альперин // Прапор Жовтня. – 1957. – 2 жовт., № 117. – С. 3-4.
113. Альперін Ю. 45 років на ниві української літератури / Ю. Альперін // Прапор Жовтня. – 1958. – 20 лип., № 86. – С. 3. (М. Годованець).
114. Бейдер Ю. Історія однієї книги / Ю. Бейдер // Прапор Жовтня. –

1958. – 13 квіт., № 45. – С. 4. (Переклад Микитою Годованцем байок Дем'яна Бедного на українську мову).

115. Бейдер Ю. Талановитий український байкар : До 45-річчя літературної діяльності М. П. Годованця // Радянська Кам'янецьчина. – 1958. – 20 лип., № 86. – С. 3.
116. Гострою зброєю сатири : 45-річчя літературної діяльності Микити Годованця // Прапор Жовтня. – 1958. – 23 лип., № 87. – С. 3.
117. Любомир Дмитерко у Кам'янці-Подільському // Прапор Жовтня. – 1958. – 1 серп., № 91. – С. 3.
118. Сис Т. Степан Руданський : до 85-річчя з дня смерті / Т. Сис // Прапор Жовтня. – 1958. – 7 трав., № 54. – С. 4.
119. Альперін Ю. Нова книга байок Микити Годованця / Ю. Альперин // Прапор Жовтня. – 1960. – 5 трав., № 53. – С. 4.
120. Альперін Ю. І пером, і мудрістю : 26 вересня минає 69-річниця письменника-кам'янчанина Микити Павловича Годованця / Ю. Альперін // Прапор Жовтня. – 1962. – 25 верес., № 114. – С. 3.
121. Шкурко С. К. М. Батюшков : до 175-річчя з дня народження / С. Шкурко // Прапор Жовтня. – 1962. – 29 трав., № 63. – С. 4. (Рубрика «Він жив у нашому місті»).
122. Альперин Ю. Талант войовничий. Перо – зброя : Микиті Годованцю 70 років / Юхим Альперин // Прапор Жовтня.

- 1963. – 28 верес., № 155. – С. 3.
123. До 70-річчя з дня народження М. П. Годованця // Прапор Жовтня. – 1963. – 25 верес., № 153. – С. 4.
124. Єфімов А. Мудреці світу – на українській землі / А. Єфімов // Прапор Жовтня. – 1967. – 8 верес., № 142. – С. 4. (Про книгу М. Годованця «Байки за Леонардо да Вінчі, Федром, Бабрієм»).
125. Ковінька Ол. Веселий педант / Ол. Ковінька // Прапор Жовтня. – 1968. – 28 верес., № 152. – С. 3. (Талант і мудрість : до 75-річчя Микити Годованця).
126. Козлова Н. Авторіві співомовок / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1969. – 8 січ., № 4. – С. 4. (Степан Руданський).
127. Кушнір Б. «Михайло Коцюбинський» / Б. Кушнір // Прапор Жовтня. – 1971. – 19 лют., № 28. – С. 4.
128. Паравійчук А. Т. Г. Шевченко у Кам'янці-Подільському // Прапор Жовтня. – 1971. – 11 груд., № 195. – С. 4.
129. Березень, 1944-й. (Уривки з книги В. О. Старикова «Пам'ять моя – солдати») // Прапор Жовтня. – 1972. – 4 квіт., № 54 – С. 4. (Звільнення Кам'янець-Подільського від фашистських загарбників).
130. Козлова Н. Богатир російської літератури / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1972. – 10 черв., № 90. – С. 4. (Сергій Миколайович Сергєєв-Ценський).

131. Паравійчук А. Шевченко і Кам'янець-Подільський / А. Паравійчук // Прапор Жовтня. – 1972. – 10 берез., № 40 – С. 3.
132. Собчук В. В революцію – революціонером / В. Собчук // Прапор Жовтня. – 1972. – 10 листоп., № 176. – С. 4. (Іван Кулик).
133. Козлова Н. Поезія Батюшкова / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1973. – 27 лют., № 33. – С. 4.
134. Мудрий, невтомний : Микиті Годованцю – вісімдесят // Прапор Жовтня. – 1973. – 26 верес., № 150. – С. 3.
135. Щур О. Початок джерела : 26 вересня – 80 років з дня народження українського радянського поета-байкаря М. П. Годованця / О. Щур // Прапор Жовтня. – 1973. – 18 верес., № 145. – С. 3.
136. Козлова Н. Поет-декабрист В. Ф. Раєвський / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1974. – 10 лип., № 106. – С. 4.
137. Микита Павлович Годованець // Прапор Жовтня. – 1974. – 30 лип., № 117. – С. 4. (некролог).
138. Вінюкова В. Л. І. Глібов на Поділлі : до 150-річчя з дня народження / В. Вінюкова // Прапор Жовтня. – 1976. – 5 берез., № 37. – С. 4.
139. Слободян М. А байкар живе / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1977. – 20 серп., № 130. – С. 4. (Про М. П. Годованця).
140. Кукуруза С. Двічі лауреат / С. Кукуруза, А. Паравійчук // Прапор

- Жовтня. – 1978. – 1 серп., № 119. – С. 4. (Кам'янець-Подільський славиться своїми письменниками. Серед письменників-кам'янчан особливе місце займає Володимир Павлович Беляєв).
141. Іванов П. Карби майстра : 75 років М. П. Бажану, українському радянському поету, нашому земляку / П. Іванов // Прапор Жовтня. – 1979. – 9 жовт., № 160. – С. 4.
142. Козлова Н. Ростив поета Кам'янець... / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1981. – 18 берез., № 43. – С. 4. (Поет Любомир Дмитерко).
143. Козлова Н. Свидницький у Кам'янці-Подільському / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1981. – 7 берез., № 37. – С. 4. (Український письменник-демократ Анатолій Патрикійович Свидницький).
144. Панчук В. Тарас Шевченко співає : до 120-річчя з дня смерті Т. Г. Шевченка / В. Панчук // Прапор Жовтня. – 1981. – 10 берез., № 38. – С. 4.
145. Романець О. Хиждеу у місті над Смотричем / О. Романець // Прапор Жовтня. – 1981. – 9 груд., № 195. – С. 4. (До 170-річчя діяча молдавської культури – письменника, педагога Олександра Хиждеу).
146. Терлецький А. Стежка у світ від Старої фортеці / А. Терлецький // Прапор Жовтня. – 1981. – 4 квіт., № 54. – С. 4. (Письменник Володимир Беляєв).
147. Дроф'як Л. Твій син, Поділля : до 90-річчя з дня народження

- М. П. Годованця / Л. Дроф'як // Прапор Жовтня. – 1983. – 9 лип., № 108. – С. 4.
148. Бабляк В. М. Коцюбинський у Кам'янці-Подільському : до 120-річчя з дня народження письменника / В. Бабляк // Прапор Жовтня. – 1984. – 15 верес., № 147. – С. 4.
149. Козлова Н. Народний поет : 150 років з дня народження С. В. Руданського / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1984. – 6 січ., № 3. – С. 4.
150. Мацевич А. Поруч з іменами Нечуя-Левицького та Мирного / Аполлінарій Мацевич // Прапор Жовтня. – 1984. – 12 верес., № 145. – С. 4. (Анатолій Патрикійович Свидницький).
151. Мацько В. Співець землі Подільської / В. Мацько // Прапор Жовтня. – 1984. – 2 черв., № 87. – С. 4. (Поет Володимир Юхимович Свідзинський).
152. Сорокань В. Волелюбне слово Кобзаря : до 170-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка / В. Сорокань // Прапор Жовтня. – 1984. – 8 берез., № 40. – С. 4.
153. Ковнер О. За мандатом серця : до 80-річчя від дня народження В. П. Беляєва / О. Ковнер // Прапор Жовтня. – 1987. – 25 берез., № 48. – С. 4.
154. Осетрова Г. К. М. Батюшков у Кам'янці-Подільському : до 200-річчя з дня народження / Г. Осетрова // Прапор Жовтня. – 1987. – 13 трав., № 77. – С. 4.

155. Пасько А. Літературна династія Хиждеу / Анатолій Пасько // Прапор Жовтня. – 1987. – 5 верес., № 141-143. – С. 7. (Олександр Фадійович Хиждеу (1811-1872) – молдавський вчений, письменник, класик молдавської і румунської літератури, публіцист, історик, лінгвіст, фольклорист).
156. Попова В. Булгаков у Кам'янці / В. Попова // Прапор Жовтня. – 1987. – 5 верес., № 141-143. – С. 3.
157. Сис Т. Співець Поділля / Т. Сис // Прапор Жовтня. – 1987. – 21 листоп., № 187. – С. 4. (Поет В. Ю. Свідзинський).
158. Шпильова В. Автор «Старої фортеці» – старому місту / В. Шпильова // Прапор Жовтня. – 1988. – 30 січ., № 17. – С. 2-3. (Беляєв В. П.).
159. Корчагіна Л. Остап Вишня у Кам'янці / Л. Корчагіна // Прапор Жовтня. – 1989. – 22 листоп., № 186. – С. 4.
160. Ногачевська О. Невмирущий сміх : до 100-річчя з дня народження Остапа Вишні / О. Ногачевська // Прапор Жовтня. – 1989. – 11 листоп., №180. – С. 4.
161. Сис Т. Шевченкова стежка / Т. Сис // Прапор Жовтня. – 1989. – 8 берез., № 40. – С. 4. (1846 р. перебування Т. Г. Шевченка в Кам'янці-Подільському).
162. Щур О. Воював байкою : слово про байкаря / О. Щур // Прапор Жовтня. – 1989. – 9 верес., № 143-145. – С. 11. (М. П. Годованець).

163. Осетрова Г. Маврицій Гославський / Г. Осетрова // Прапор Жовтня. – 1990. – 25 серп., № 135. – С. 3. (Польський поет, якого називають «співцем Поділля»).
164. Осетрова Г. Псевдонім – Подоляни / Г. Осетрова // Край Кам'янецький. – 1991. – 7 верес., № 108. – С. 2. (Подоляни – такий псевдонім обрали собі польські поети Станіслав Старжинський (1785-1855) та Стефан Вітвіцький (1802-1847)).
165. Свідер П. Голос Тараса : до 130-річчя від дня смерті Т. Г. Шевченка / П. Свідер // Прапор Жовтня. – 1991. – 8 берез., № 30. – С. 3.
166. Сис Т. Незабутні зустрічі / Тамара Сис // Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 1 лют. – № 13-14. – С. 5. (Максим Рильський).
167. Бував у Кам'янці Тарас Шевченко // Подолянин. – 1996. – 18 жовт., № 42. – С. 4.
168. Красюк П. Останній ювілей : до 103-ої річниці з дня народження Микити Годованця / Петро Красюк // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 28 верес., № 40. – С. 7.
169. Назаренко Є. Кам'янець-Подільський у творчості Руданського / Євген Назаренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 16 листоп., № 47. – С. 7.
170. Назаренко Є. Михайло Булгаков в Кам'янці-Подільському / Євген Назаренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. –

23 листоп., № 48. – С. 7.

171. Назаренко Є. Тарас Шевченко у Кам'янці / Євген Назаренко // Край Кам'янецький. – 1996. – 11 черв., № 42. – С. 3.
172. Годованець А. Народу рідному – усе ! / А. Годованець // Край Кам'янецький. – 1997. – 27 верес., № 70. – С. 2. (Патріарху української байки Микиті Годованцю 26 вересня виповнилося б 104 роки. Пам'ятаймо його!..).
173. Євген Маланюк : «Гіркий наш вік, а ми ще, може, гірші...» // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 1 лют., № 5. – С. 6. (Євген Маланюк (1897-1968) – український поет).
174. Вінюкова В. Кобзар у Кам'янці : до 185-річчя від дня народження Тараса Шевченка / Валентина Вінюкова // Кам'янець-Подільський вісник. – 1999. – 5 берез., № 10. – С. 5.
175. Федоренко С. Тарас Шевченко у Кам'янці-Подільському (вересень-жовтень 1846 року) / Станіслав Федоренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 2000. – 19 трав., № 20. – С. 4-5.
176. Будзей О. Гардемарин у морі слів / Олег Будзей // Подолянин. – 2001. – 23 листоп., № 47. – С. 4. (Володимир Даль).
177. Мазурик Є. Булгаков починав у Кам'янці / Євген Мазурик // Подолянин. – 2001. – 23 берез., № 12. – С. 4. (1916 р. Михайло Булгаков приїхав на роботу в Кам'янець-Подільський шпиталь, після закінчення медичного факультету Київського університету).

178. Будзей О. Анатолій Свидницький / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 9 серп., № 32. – С. 5.
179. Будзей О. Сергій Сергєєв-Ценський / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 18 жовт., № 42. – С. 5. (Сергій Сергєєв-Ценський – відомий російський письменник в 1896-1897 рр. перебував на військовій службі у Кам’янці-Подільському).
180. Будзей О. Степан Руданський / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 2 серп., № 31. – С. 5.
181. Будзей О. Тарас Шевченко / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 8 берез., № 10. – С. 5.
182. Осетрова Г. Співець Поділля Маврицій Гославський / Галина Осетрова // Подолянин. – 2002. – 4 жовт., № 40. – С. 5. – (Польський поет і революціонер, якого називають співцем Поділля, представником «української школи» в польській літературі).
183. Будзей О. Зіньківці – Москва / Олег Будзей // Подолянин. – 2003. – 7 лют., № 6. – С. 5. (Поет-сатирик, майстер епіграми та афоризму Еміль Кроткий (справжні ім’я та прізвище – Еммануїл Герман). Він – наш земляк, народився 1892 р. у с. Зіньківці).
184. Іванчук В. Подільськими шляхами Володимира Свідзинського / В. Іванчук // Кам’янець-Подільський вісник. – 2003. – 18 лип., № 29. – С. 4. (Талановитий поет, життя якого обірвалося

трагічно, як і сотень його побратимів по перу – восени 1941 року його з групою заарештованих енкаведисти спалили живцем).

185. Чопик Я. Плекаймо в серці диво калинове : до 189-річчя від дня народження Тараса Шевченка / Ярослав Чопик // Кам'янець-Подільський вісник. – 2003. – 14 берез., № 11. – С. 10.
186. Шеремета І. Не відгороджувався від людей : до 110-річчя з дня народження байкаря Микити Годованця / Іван Шеремета // Подолянин – 2003. – 26 верес., № 39. – С. 5.
187. Будзей О. Микола Бажан і Кам'янець / Олег Будзей // Подолянин. – 2004. – 8 жовт., № 41. – С. 5.
188. Будзей О. Володимир Свідзінський – архівіст / Олег Будзей // Подолянин. – 2005. – 23 груд., № 52. – С. 5. (Серед тих, хто на початку 20-х рр. ХХ ст. ставив на ноги архівну справу в Кам'янці-Подільському, був і видатний український поет Володимир Свідзінський (1885-1941)).
189. Куценко Л. Поет – пражанин із Кам'янця-Подільського / Леонід Куценко // Подолянин. – 2005. – 15 лип., № 29. – С. 5. (Микола Чирський).
190. Будзей О. Драй-Хмара / Олег Будзей // Подолянин. – 2006. – 15 груд., № 50. – С. 7. (Поет Михайло Драй-Хмара дав найкраще означення місту : «Поема, вирізьблена із граніту». Його сонет «Кам'янець», написаний 1930 р. – це маленька симфонія, справжній поетичний пам'ятник місту).

191. Будзей О. Кам'янецькі адреси Володимира Свідзинського / Олег Будзей // Подолянин. – 2006. – 16 черв., № 24. – С. 6.
192. Будзей О. Остап Вишня і Кам'янець / Олег Будзей // Подолянин. – 2006. – 27 жовт., № 43. – С. 7.
193. Будзей О. Пісні – півтораєста / Олег Будзей // Подолянин. – 2006. – 4 серп., № 31. – С. 5. (Ліричному шедеврові Степана Руданського «Повій, вітре, на Україну», в рукописі, названому автором піснею, виповнюється 150 років).
194. Сохацька Є. Поет смутку і печалі : до 65-річчя трагічної загибелі Володимира Свідзинського / Євгенія Сохацька // Кам'янець-Подільський вісник. – 2006. – 27 жовт., № 43. – С. 9. (Талановитий поет, представник філософської лірики, митець європейського рівня).
195. Будзей О. За що заарештували Годованця? / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 8 черв., № 23. – С. 8.
196. Будзей О. Загадки Володимира Беляєва / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 30 берез., № 13. – С. 6.
197. Будзей О. Іван Багряний / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 5 жовт., № 40. – С. 8. (Письменник Іван Багряний (1906-1963)).
198. Будзей О. Іван Кулик / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 26 січ., № 4. – С. 8. (Український поет та громадський діяч Іван Кулик (1897-1937)).
199. Будзей О. Мачтет / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 24 серп.,

- № 34. – С. 8. (Григорій Мачтет – свого часу надзвичайно популярний письменник, а сьогодні, на жаль, майже забутий).
200. Будзей О. Нечитайлові підвалини / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 2 берез., № 9. – С. 9. (Письменник Віталій Нечитайло).
201. Будзей О. Панько Педа зі Жванця / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 21 груд., № 51. – С. 8. (Український поет і перекладач П. Педа (1907-1937)).
202. Цимбалюк В. Розстріляний птах поезії, або Трагічна доля Панька Педи : до 100-річчя від дня народження / Василь Цимбалюк // Край Кам'янецький. – 2007. – 4 січ., № 1. – С. 3. (Пантелеймон Михайлович Педа (1907-1937) – талановитий поет, уродженець с. Жванець).
203. Будзей О. Від батька – до доньки / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 29 серп., № 35. – С. 9. (140 років від дня народження Людмили Старицької-Черняхівської – поетеси, прозаїка, драматурга, перекладача, літературного критика, мемуариста, громадського діяча).
204. Будзей О. Володимир Беляєв без ретуші та гриму / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 24 жовт., № 43. – С. 6-7.
205. Красуцький М. Незборима сила слова : 26 вересня виповнюється 115 років від дня народження видатного українського байкаря Микити Годованця / Мар'ян Красуцький // Край Кам'янецький. – 2008. – 26 верес., № 39. – С. 4.

206. Прокопчук В. Класик української байки / Віктор Прокопчук // Подолянин. – 2008. – 26 верес., № 39. – С. 8. (Микита Годованець).
207. Будзей О. «Писати в газетах я почав у Кам'янці» / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 13 листоп., № 46. – С. 7. (Остап Вишня).
208. Будзей О. Батько підкуй мухи та підкованої жаби / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 20 берез., № 12. – С. 8. (Український байкар Микола Тищук. Один із найздібніших учнів Микити Годованця, автор чотирьох збірок байок).
209. Будзей О. Драй-Хмара і Кам'янець / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 9 жовт., № 41. – С. 9. (120 років від дня народження українського поета-неокласика, перекладача, літературознавця, політолога – Михайли Драй-Хмари (1889-1939)).
210. Будзей О. На різдво народжений / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 1 січ., № 1. – С. 6 (Степан Руданський (1834-1873)).
211. Будзей О. Солодкий лікар / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 27 листоп., № 48. – С. 7. (Письменник Вікентій Вересаєв увійшов в історію російської літератури як автор популярних «Записок лікаря». Справжнє прізвище письменника – Смідович. Його батько – лікар Вікентій Смідович народився в Кам'янці-Подільському, він чудовий дитячий лікар, активний громадський діяч).
212. Будзей О. Дитинство та юність Юзефа Ролле / Олег Будзей //

Подолянин. – 2010. – 24 верес., № 39. – С. 11. (До 180-річчя від дня народження Юзефа Ролле (1830-1894) – чудового польського письменника, історика, краєзнавця, лікаря. З 1861 р. і до кінця життя проживав у Кам'янці-Подільському).

213. Прокопчук В. Остап Вишня в Кам'янці-Подільському / Віктор Прокопчук // Подолянин. – 2010. – 9 лип., № 28. – С. 7.

214. Будзей О. Вчився в першій, а ім'я дали дванадцятій / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 18 берез., № 11. – С. 8. (До 100-річчя від дня народження українського письменника, лауреата Шевченківської премії Любомира Дмитерка).

215. Будзей О. Три печалі Ванди з Карвасар / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 18 листоп., № 46. – С. 8. (Володимир Даль перебував в Кам'янці як військовий лікар).

216. Даниляк П. Кам'янецький в'язень з усмішкою Джоконди / Петро Даниляк // Подолянин. – 2011. – 29 квіт., № 17. – С. 6. (Польський поет-гуморист кінця XVIII – початку XIX ст., перекладач і політичний діяч Раймунд Корсак. Похований у с. Жванчик).

217. Соловей В. Місто над Смотричем пам'ятає Кобзаря / Валентина Соловей // Край Кам'янецький. – 2011. – 11 берез., № 11. – С. 5.

218. Феодосьєв С. Риндик – перекладач Бокля / Сергій Феодосьєв // Подолянин. – 2011. – 14 жовт., № 41. – С. 8. (Степан Риндик –

уродженець Дунаївців, письменник, перекладач).

219. Будзей О. Задовго до Хрущова / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 29 черв., № 26. – С. 8. (Талант, який на злеті обірвала війна. Так коротко можна охарактеризувати долю нашого земляка – українського письменника Анатолія Богдановича (1882-1914)).
220. Будзей О. Михайло Коцюбинський і сходи Фаренгольца / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 3 серп., № 31. – С. 8.
221. Будзей О. Три літературні ювілеї одного дня / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 19 жовт., № 42. – С. 8. (120 років тому в Кудринцях народився поет-символіст Володимир Отроковський, 75 років тому в Слов'янську – поетеса Наталя Кащук, яка п'ятирічною переїхала в Кам'янець-Подільський на Батьківщину матері, 110 років тому в Боришківцях народився літературознавець Григорій Костюк).
222. Будзей О. Де в Кам'янці оперував Булгаков / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 19 квіт., № 16. – С. 8.
223. Будзей О. Кам'янець Липівський / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 12 лип., № 28. – С. 8. (Новела «Кам'янець столичний» забутого письменника Юрія Липи (1900-1944). В новелі видатним майстром слова змальоване рідне місто влітку 1919 року, коли воно було тимчасовою столицею Української Народної Республіки).

224. Будзей О. Кам'янецьке перехрестя російських поетів / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 14 черв., № 24. – С. 8. (Денис Давидов, Олександр Пушкін, Петро Вязенський, Василь Жуковський).
225. Будзей О. Кам'янецький єврей російського письменника / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 5 лип., № 27. – С. 8. (Трудова кар'єра російського письменника Сергія Сергєєва-Ценського (1875-1958) почалася у вересні 1896 р. в м. Кам'янці-Подільському).
226. Будзей О. Чи був Степан Руданський алкоголіком? / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 17 трав., № 20. – С. 8.
227. Волкова В. Батюшкови на Поділлі / Валентина Волкова // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 28 черв., № 26. – С. 15.
228. Волкова В. Подільський період Григорія Мачтета / Валентина Волкова // Подолянин. – 2013. – 28 черв., № 26. – С. 8. (Російський письменник, учасник революційно-народницького руху 1870 рр. Григорій Олександрович Мачтет (1852-1901) належить до популярних белетристів останньої чверті ХІХ ст.).
229. Красуцький М. «Воюю байкою із ворогом столиким ...» : до 120-их роковин від дня народження Микити Годованця / Мар'ян Красуцький // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 27 верес., № 39. – С. 15.

230. Красуцький М. «Народу рідному – усе!» : до 120-річчя Микити Годованця / Мар'ян Красуцький // Край Кам'янецький. – 2013. – 20 верес., № 40. – С. 5.
231. Будзей О. Кам'янець очима письменників / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 8 квіт., № 15. – С. 6. (Себастьян Фабіан Кльонович, Костянтин Батюшков, Володимир Даль, Тарас Шевченко, Анатолій Свидницький, Михайло Старицький, Іван Франко, Генрик Сенкевич).
232. Будзей О. П'ять спогадів про Кам'янець / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 22 квіт., № 17. – С. 6. (Поет, прозаїк, публіцист і сценарист Любомир Дмитрович Дмитерко (1911-1985) ; Поет, перекладач Терень (Терентій) Германович Масенко (1903-1970) ; Прозаїк і перекладач Олексій Леонардович Кундзіч (1904-1964) ; Сава Божко журналіст і письменник ; Дитяча поетеса Наталя Львівна Забіла (1903-1985)).
233. Будзей О. Патріарх і «Гайдамака у спідниці» / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 30 верес., № 40. – С. 6. (Микита Годованець).
234. Горбатюк В. «Так і став фейлетоністом» / Василь Горбатюк // Подолянин. – 2016. – 21 жовт., № 43. – С. 6. (Остап Вишня (Павло Губенко) перебував в нашому місті у часи Української Народної Республіки. Тоді ж опублікував перші фейлетони).
235. Будзей О. Школа імені Костюка на вулиці імені Костюка / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 3 листоп., № 44. – С. 6.

(Григорій Костюк – український літературознавець, критик, публіцист і суспільно-громадський діяч, уродженець с. Боришківці, що в семи кілометрах від Кам'янця-Подільського).

236. «Вуличка на околиці міста» // Подолянин. – 2017. – 28 лип., № 30. – С. 6. (Для кам'янчан найважливішим твором Павла Цибульського (1917-1984) уродженця Кам'янця-Подільського є роман «Вуличка на околиці міста». Цей твір присвячений рідному місту письменника).
237. Горбатюк В. «Всесильна» Анатолія Богдановича / Василь Горбатюк // Подолянин. – 2017. – 8 груд. – С. 6. (Майже невідомий нині письменник Анатолій Богданович, уродженець села Сокіл, тепер Кам'янець-Подільського району).
238. Терентій Трохимович Тарадайка // Подолянин. – 2017. – 8 верес., № 36. – С. 6. (Поет і гуморист Степан Риндик (1887-1972), народився в Дунаївцях, гімназію закінчив в Кам'янці. В 1943 р. в Празі видано оповідання «Терентій Трохимович Тарадайка»).
239. Будзей О. Блакитний птах у синьому небі / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 11 трав. – С. 6. (Прозаїк та перекладач Людмила Йосипівна Кравець народилася 1924 р. в м. Кам'янці-Подільському).
240. Будзей О. Олесь Гончар і Кам'янець-Подільський / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 24 серп., № 34. – С. 6.

241. Будзей О. Олесь Гончар і Микола Бажан / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 31 серп., № 35. – С. 6.
242. Будзей О. Перше число «Червоного кордону» / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 13 лип., № 28. – С. 6. (У першій половині 1920-х років у Кам'янці-Подільському (чи Кам'янці-Подільську, як його офіційно називали) було бурхливе літературне життя. Його яскраво описано у мемуарному творі українського поета Терентія Германовича Масенка (1903-1970) «Роман пам'яті», який свої книжки незмінно підписував як Терень Масенко).
243. Будзей О. Тендітна Сопілка / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 27 квіт. – С. 6. (Українська поетеса Мирослава Сопілка. В 1930-1932 роках працювала в Кам'янець-Подільському, в музеї).
244. Горбатюк В. Поет зі Жванця Панько Педа і Годованець / Василь Горбатюк // Подолянин. – 2018. – 22 черв., № 25. – С. 6.
245. Кам'янецькі сторінки Івана Багряного // Подолянин. – 2018. – 14 груд., № 50. – С. 2-3. (Письменник Іван Багряний (1906-1963)).
246. Спогади Микити Годованця // Подолянин. – 2018. – 12 жовт., № 41. – С. 6 ; 2 листоп., № 44. – С. 6.
247. Будзей О. Грушевський про Шевченка в Кам'янці-Подільському / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 8 берез., № 10. – С. 6. (Півтора місяця (від 14 лютого до 31 березня 1919 року) український історик Михайло Грушевський мешкав і працював у

Кам'янці-Подільському. Коли М. Грушевський мешкав у Кам'янці, якраз відзначалися Шевченківські дні. Історик відгукнувся на них двома статтями у місцевих виданнях).

248. Будзей О. Родовід Миколи Бажана. Дід Аркадій / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 29 берез., № 13. – С. 6 (Розповідь про родовід українського поета Миколи Бажана (1904-1983), який народився у Кам'янці-Подільському).
249. Будзей О. Родовід Миколи Бажана. Інші Поржецькі / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 05 квіт., № 14. – С. 3 (Розповідь про родовід українського поета Миколи Бажана (1904-1983), який народився у Кам'янці-Подільському).
250. Будзей О. Родовід Миколи Бажана. Ще Поржецькі / Олег Будзей // Подолянин. – 2019. – 26 квіт., № 17. – С. 3 (Розповідь про родовід українського поета Миколи Бажана (1904-1983), який народився у Кам'янці-Подільському).

Їхні імена пам'ятає Кам'янець

251. Кушнір Б. В Євгенії Долинюк : нарис / Б. Кушнір // Радянська Кам'янеччина. – 1958. – 13 черв., № 70. – С. 3.
252. Вони жили і працювали у нашому місті // Прапор Жовтня. – 1962. – 1 листоп., № 130. – С. 4. (Кам'янцю-Подільському – 900) (Мачтет Г. О., Савіна М. Г., Беренштам В. Л., Сіцінський Є. Й., Житецький П. Г., Заболотний Д. К., Леонтович М. Д.,

Коцюбинський М. М., Збарський Б. І., Затонський В. П.).

253. Микола Нестерович Комісаров // Прапор Жовтня. – 1967. – 26 груд., № 201. – С. 2. (Зав. хірургічним відділенням міської лікарні, Почесний громадянин міста Кам'янця-Подільського).
254. Кривошия В. Коментатор, спортсмен, артист // Прапор Жовтня. – 1972. – 29 листоп., № 187. – С. 4. (Микола Озеров).
255. Бржеський В. Лікар-революціонер / В. Бржевський // Прапор Жовтня. – 1983. – 15 жовт., № 164. – С. 4. (Лікар Костянтин Степанович Лозина-Лозинський).
256. Мацько В. Родом із Поділля / В. Мацько // Прапор Жовтня. – 1985. – 7 груд., № 193. – С. 4. (Марія Михайлівна Пилинська – блискучий знавець рідної мови, перекладач, журналіст).
257. Видатний флотоводець // Прапор Жовтня. – 1987. – 25 лип., № 118. – С. 4. (Адмірал Флоту СРСР С. Г. Горшков).
258. Мазурик Є. Світло далекої зорі / Євген Мазурик // Край Кам'янецький. – 1993. – 2 лют., № 13. – С. 2. (Хірург Клавдій Сафонович Веліканов).
259. Баженова С. Володимир Січинський і Поділля / Стефанія Баженова // Край Кам'янецький. – 1994. – 13 верес., № 72. – С. 3.
260. Мазурик Є. Володимир Дагилайський : скромний земський лікар, до якого у Кам'янець йшли пішки звідусіль / Євген Мазурик // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. –

20 верес., № 39. – С. 7.

261. Мазурик Є. Хірург Комісаров – «Паганіні по животу» : (до 100-річчя з дня народження) / Євген Мазурик // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 13 лип., № 29. – С. 3.
262. Хотюн Г. Ян де Вітте – будівничий і захисник Кам'янця. Ескізи до портрету / Григорій Хотюн, Ігор Данілов // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 20 квіт., № 16. – С. 3.
263. Мазурик Є. Його скальпель рятував життя : до 80-річчя Євгена Ківільші / Євген Мазурик // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 18 січ., № 3. – С. 3. (Серед сузір'я талановитих медиків нашого міста є ім'я видатного лікаря-отоларинголога Євгена Ківільші).
264. Мазурик Є. Професор-психіатр Борис Первомайський / Євген Мазурик // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 12 квіт., № 15. – С. 7.
265. Мазурик Є. Едмунд Фаренгольц / Євген Мазурик // Подолянин. – 1999. – 12 трав., № 19. – С. 11. (Е. Фаренгольц талановитий прогресивний хірург, присвятив своє життя розробці та розвитку одного з основних розділів хірургії – антисептиці. Народився в Кам'янці-Подільському в 1840 р. – 1912).
266. Мазурик Є. Основоположник терапії в Кам'янці / Євген Мазурик // Кам'янець-Подільський вісник. – 1999. – 21 трав., № 21. – С. 5. (Валерій Едуардович Галавський. 3 квітня 1946 р. працює

завідувачем терапевтичним відділенням в Кам'янець-Подільській міській лікарні).

267. Будзей О. Ісайя Кам'янчанин / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 1 берез., № 9. – С. 5. (Ісайя Кам'янчанин – просвітитель, письменник, перекладач XVI ст.).
268. Його ім'я вкарбоване в історію : до 100-річч з дня народження Григорія Андрійовича Тонкочєєва (1904-1991 рр.) // Кам'янець-Подільський вісник. – 2004. – 8 жовт., № 41. – С. 5.
269. Манжуловський О. Пам'яті Леоніда Штейна / Олег Манжуловський // Кам'янець-Подільський вісник. – 2004. – 5 листоп., № 45. – С. 11. (Леонід Штейн талановитий шахіст, уродженець Кам'янця-Подільського).
270. Вінюкова В. Потоцькі на Поділлі / Валентина Вінюкова // Подолянин. – 2006. – 4 серп., № 31. – С. 6.
271. Будзей О. Клавдій Великанов / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 5 січ., № 1. – С. 5. (Заслужений лікар України).
272. Будзей О. Кам'янчанин – учитель Грушевського і Тарле / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 22 серп., № 34. – С. 7. (Іван Лучицький (1845-1918)).
273. Будзей О. Кам'янчанка на поштовій марці / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 25 квіт., № 17. – С. 8. (Цезарина Войнаровська).
274. Будзей О. На реверсі – доцент університету / Олег Будзей //

- Подільянин. – 2008. – 20 черв., № 25. – С. 7. (В серії «Видатні особистості України» Національний банк випустив ювілейні монети, присвячені людям, які викладали в Кам'янець-Подільському університеті, це Іван Огієнко і Сергій Остапенко).
275. Будзей О. Рукопис «Майстра та Маргарити» рятував син кам'янецької єврейки / Олег Будзей // Подільянин. – 2008. – 12 верес., № 37. – С. 9. (Євгенія Шліхтер).
276. Марковська Н. Ірина Мерлені – олімпійська чемпіонка з кам'янецьким корінням / Наталя Марковська // Подільянин. – 2008. – 4 лип., № 27. – С. 6.
277. Називаємо їх імена : про видатних людей, життя і діяльність яких пов'язана з Кам'янець-Подільським районом // Край Кам'янецький. – 2008. – 21 лют., № 8. – С. 2. (Бучицький П. М., Василенко І. Г., Волошина Н. Й., Гаврилюк Ю. С., Гладка М. П., Грабовецька Г. А., Грозний В. В., Данчук В. І., Дарманський М. М., Дідик М. П., Дубицький В. В. та ін.).
278. Будзей О. 700 сторінок кам'янецьких постатей / Олег Будзей // Подільянин. – 2010. – 30 лип., № 31. – С. 8. (Книга Едуарда Сікори «Лица Каменца-Подольського»).
279. Будзей О. «Оksamитовий» генерал / Олег Будзей // Подільянин. – 2010. – 26 листоп., № 48. – С. 9. (Уродженець м. Кам'янця-Подільського польський генерал Вінцентій Аксамитовський. Він був онуком найзнаменитішого коменданта Кам'янецької фортеці – Яна де Вітте).

280. Будзей О. Комендант із Конверта / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 8 лип., № 27. – С. 8. (Євграф Федотович Комаровський (1769-1863). В 1800-1801 рр. був комендантом Кам'янець-Подільської фортеці).
281. Будзей О. Наш маршал / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 29 лип., № 30. – С. 5. (Маршал інженерних військ Віктор Харченко багато зробив для створення та становлення Кам'янець-Подільського військово-інженерного командного училища, відкритого 31 серпня 1967 р.).
282. Будзей О. У пошуках могили Коріатовичів / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 18 трав., № 20. – С. 8.
283. Ярова Н. Кам'янецький Гектор / Наталія Ярова // Подолянин. – 2012. – 24 серп., № 34. – С. 9. (Єжи Володиєвський – героїчний оборонець Кам'янецької фортеці, названий сучасниками кам'янецьким Гектором).
284. Будзей О. Комендант Юзеф Орловський / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 5 квіт., № 14. – С. 8. (Серед новацій, які принесло Кам'янцю XVIII ст. було запровадження посади коменданта фортеці).
285. Волкова В. Єжі (Юрій) Володиєвський – кам'янчанин та національний герой Польщі / Валентина Волкова // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 21 черв., № 25. – С. 15. (Єжи Володиєвський – відважний захисник міста під час облоги його турецьким військом у 1672 році).

286. Волкова В. Литовські князі на Поділлі у XIV – на початку XV ст. / Валентина Волкова // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 7 черв., № 23. – С. 15.
287. Осетрова Г. Граф Миколай Грохольський і його монастир візиток / Галина Осетрова // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 17 трав., № 20. – С. 15. (Граф Миколай Грохольський (1781-164)).
288. Будзей О. Доля Долинючки / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 15 січ., № 3. – С. 6. (Двічі Герой Соціалістичної Праці Євгенія Долинюк. Сьогодні це ім'я призабуте, а колись слава про трудові подвиги Євгенії Олексіївни та очолюваної нею колгоспної ланки гриміла на весь Радянський Союз).

Суспільно-політичні діячі

289. Шкурко С. Він жив у нашому місті / С. Шкурко // Прапор Жовтня. – 1962. – 21 серп., № 99. – С. 4. (Володимир Іванович Даль).
290. Козлова Н. Лікар, лінгвіст, етнограф : до 175-річчя з дня народження В. І. Даля / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1976. – 23 листоп., № 185. – С. 4.
291. Шкурко С. Борець за свободу і щастя / С. Шкурко // Прапор Жовтня. – 1972. – 11 лип., № 107. – С. 3. (Володимир Петрович Затонський).

292. Соловей В. Народниця з Кам'янця / Валентина Соловей // Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 8 квіт., № 26-27. – С. 5. – (Ольга Іванівна Розумовська (по першому чоловікові Романько-Романовська, по другому – Желтоновська)).
293. Посещение г. Каменец-Подольска Государями Императорами дома Романовых // Подолянин. – 1996. – 15 черв., № 24. – С. 4.
294. Дем'янов В. Станіслав Август у Кам'янці / Володимир Дем'янов // Подолянин. – 2002. – 8 берез., № 10. – С. 5. (Перебування останнього польського короля Станіслава Августа (Понятовського) в нашому місті).
295. Скрипник А. Почесний громадянин Кам'янця / Анатолій Скрипник // Подолянин. – 2004. – 3 груд., № 49. – С. 6. (Олександр Ейлер 1901 р. призначений виконувати обов'язки подільського цивільного губернатора).
296. Будзей О. Від підзамецького розбишаки до наркома освіти / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 8 серп., № 32. – С. 7. (120 років від дня народження Володимира Затонського).
297. Будзей О. Петро перший на Поділлі / Олег Будзей // Подолянин. – 2010. – 30 квіт., № 18. – С. 7.
298. Будзей О. Гімназичні роки міністра / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 9 груд., № 49. – С. 8. (Польський дворянин родом із Поділля Станіслав Стемповський (1870-1952) увійшов в історію нашої держави як один із міністрів Української Народної

Республіки (1920 р.). Середню освіту майбутній міністр здобував у Кам'янці-Подільському).

299. Лозовий В. Незмінний голова Подільської «Просвіти» / Віталій Лозовий // Подолянин. – 2011. – 3 черв., № 22. – С. 8. (Костянтин Солуха – один із засновників і довголітній голова Подільської «Просвіти»).
300. Мошак М. Ще раз про Костя Солуху та вшанування його пам'яті / Мирослав Мошак // Подолянин. – 2011. – 11 листоп., № 45. – С. 9.
301. Нестеренко В. Подільський просвітник / Валерій Нестеренко // Подолянин. – 2011. – 16 груд., № 50. – С. 9. (Віктор Приходько (1886-1982) – визначний український політичний, громадсько-просвітницький і культурний діяч. Один з фундаторів Кам'янець-Подільського державного українського університету).
302. Будзей О. Гульдман битий і безсмертний / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 4 трав., № 18. – С. 8. (Гульдман Віктор Карлович – член-секретар подільського статистичного комітету, провінційний громадський діяч, дослідник Подільського краю і місцевий археолог).
303. Будзей О. Інтелігент / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 20 лип., № 29. – С. 8. (Корнелій Іванович Смолич, статський радник, до 1913 р. працював учителем математики Кам'янець-Подільського восьмикласного середнього технічного училища).

304. Будзей О. Як Солуха став «мурахою з того берега» / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 18 трав., № 20. – С. 6.
305. Будзей О. Як бабуся Української революції тричі з Кам'янця втікала / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 11 жовт., № 41. – С. 8. (Софія Русова (1856-1940) – видатна українська громадська, культурно-освітня діячка й педагог).
306. Крилов Е. Вдячність благодійникам – мірило людяності / Едуард Крилов // Подолянин. – 2016. – 15 квіт., № 16. – С. 8. (29 березня 2016 р. Кам'янець-Подільській міській центральній бібліотеці присвоєне ім'я Костя Солухи – видатного діяча, який на початку ХХ століття незмінно очолював у місті Подільську «Просвіту» й чимало зробив для започаткування в нашому краї україномовних бібліотек).
307. Будзей О. Невідступне минуло / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 24 верес., № 34. – С. 6. (Український політичний та державний діяч Всеволод Олександрович Голубович).
308. Галатир В. Дипломат із Чабанівки / Віталій Галатир // Подолянин. – 2018. – 28 черв., № 26. – С. 6. (Вагомий внесок до історії українського визвольного руху зробив Ян Токаржевський-Карашевич (1885-1954) – громадський і державний діяч, науковець, дипломат, історик, геральдист, який є уродженцем Кам'янця-Подільського).

309. Спогади Костя Туркала // Подолянин.– 2019. – 03 трав., № 18. – С. 3.
09 трав., № 19. – С. 3.
17 трав., № 20. – С. 6.
24 трав., № 21. – С. 6.
31 трав., № 22. – С. 3, 6.
07 черв., № 23. – С. 3.
14 черв., № 24. – С. 6.
21 черв., № 25. – С. 3.
28 черв., № 26. – С. 8. (Спогади українського громадсько-політичного діяча, інженера-хіміка, публіциста Костя Туркало (1892-1979), видані в Нью-Йорку за рік до смерті автора. У цих спогадах детально йдеться про навчання в Кам'янці-Подільському в духовному училищі та духовній семінарії).
310. Будзей О. Борис Савінков : «Про Кам'янець-Подільський у мене залишиться незабутнє враження» / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 29 верес., № 39. – С. 8 (Борис Вікторович Савінков – один із найвідоміших есерів-терористів, активний військовий діяч у період діяльності Тимчасового уряду, борець проти радянської влади, відомий письменник, який писав під літературним псевдонімом В. Ропшин. У травні 1917 року в Кам'янці-Подільському в Пушкінському народному домі (нині міський Будинок культури) він був делегатом першого з'їзду представників армій Південно-Зхідного фронту. Б. Савінков залишив спогади про цей з'їзд і наше місто).

311. Будзей О. Левко Чикаленко : «Кам'янець вразив мене своєю красою» / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 16 жовт., № 42. – С. 10 ; 23 жовт., № 43. – С. 8. (Левко Євгенович Чикаленко (1888-1965) – громадсько-політичний діяч та археолог, учень Федора Вовка, разом з яким збирав археологічні й етнографічні матеріали, дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка з 1932 р. й Української вільної академії наук з 1945 року).
312. Будзей О. Михайло Калінін про Кам'янець : «Місто чистеньке, досить людне» / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 13 листоп., № 46. – С. 6 (12 березня 1922 року Михайло Калінін, якого називали всесоюзним старостою, єдиний раз відвідав Кам'янець-Подільський).
313. Будзей О. Юрій Липа : «Спалитися в безупиннім життю ...» / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 30 жовт., № 44. – С. 6 (Юрій Іванович Липа (1900-1944) український суспільно-політичний діяч, письменник, поет, публіцист, лікар, один з основних ідеологів українського націоналізму. В 1919-1920 рр. був студентом Кам'янець-Подільського державного українського університету).

Діячі науки

314. Сис Т. Один з блискучої плеяди : до 100-річчя з дня народження Г. О. Мачтета / Т. Сис // Прапор Жовтня. – 1962. – 4 верес., № 105. – С. 3. (Григорій Мачтет – математик, автор пісні

«Замучен тяжелой неволей» рубрика «Він жив у нашому місті»).

315. Козлова Н. Життя, віддане людям / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1971. – 7 верес., № 141. – С. 4. (Мікробіолог та епідеміолог Д. К. Заболотний).
316. Кривко Я. Родом із Кам'янця-Подільського / Я. Кривко // Прапор Жовтня. – 1973. – 28 груд., № 202. – С. 4. (Обдарований математик-педагог Семен Ілліч Шохар-Троцький).
317. Козлова Н. Герой Татарстану / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1975. – 13 серп., № 127. – С. 3. (Вчений-математик Микола Григорович Чеботарьов).
318. Козлова Н. Серед плеяди видатних / Н. Козлова // Прапор Жовтня. – 1987. – 27 жовт., № 172. – С. 4. (Данило Кирилович Заболотний – учений мікробіолог та епідеміолог, академік).
319. Мазурик Є. Життя, віддане людям / Є. Мазурик // Прапор Жовтня. – 1991. – 16 трав., № 5. – С. 3. (Академік Д. К. Заболотний).
320. Мазурик Є. Не проміняв Поділля на Варшаву / Є. Мазурик // Край Кам'янецький. – 1991. – 15 серп., № 98. – С. 3. (Вчений-лікар Й. Ролле).
321. Суровий А. Недописаний портрет : хто він, Іван Огієнко / А. Суровий // Прапор Жовтня. – 1991. – 29 січ., № 13. – С. 3.
322. Мазурик Є. Микола Пирогов у Кам'янці / Євген Мазурик //

Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 5 серп., № 58-59. – С. 4.

323. Мошак М. Микола Петров та Юхим Сіцінський / Мирослав Мошак // Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 14 жовт., № 79-81. – С. 6.
324. Нестеренко В. Їх імена – в історії науки Кам'янця / Валерій Нестеренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 1995. – 23 верес., № 69-71. – С. 5. (Клепатський Павло Григорович, Городецький Сергій Вікторович).
325. Гординчук М. Володимир Геринович у Станіславівці / Микола Гординчук // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 20 лип., № 30. – С. 3. (Володимир Олександрович Геринович (1883-1949) – український географ. У 1919-1931 роках працював у Кам'янці-Подільському).
326. Мазурик Є. Соціально-гігієнічна діяльність Йосипа Ролле / Євген Мазурик // Подолянин. – 1996. – 1 черв., № 22. – С. 4. (Йосип Ролле – прогресивний лікар, вчений, суспільний діяч, один з 14 академіків, яких дало наше місто Кам'янець-Подільський).
327. Вірний син України // Край Кам'янецький. – 1997. – 15 січ., № 3. – С. 1. (115-річниця з дня народження видатного українського вченого, державного, громадського і церковного діяча Івана Огієнка).
328. Назаренко Є. Кость Копержинський / Євген Назаренко //

Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 27 верес., № 39. – С. 7.
(Костянтин Олександрович Копержинський – відомий філолог,
етнограф, фольклорист і бібліограф).

329. Назаренко Є. Огієнко і університетська друкарня / Євген Назаренко // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 7 черв., № 23. – С. 7.
330. Сохацька Є. Довге повернення Івана Огієнка / Євгенія Сохацька // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – 11 січ., № 2. – С. 3. – (Іван Огієнко (1882-1972) – справжній син українського народу, будівничий української культури. Людина енциклопедичних знань. Учений-дослідник, перекладач і видавничий, державний і релігійний діяч).
331. Лозовий В. Іван Огієнко і заснування Кам'янець-Подільського університету / Віталій Лозовий // Кам'янець-Подільський вісник. – 1998. – 13 черв., № 24. – С. 7.
332. Будзей О. Іван Огієнко / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 11 січ., № 2. – С. 3.
333. Будзей О. Напівзабутий зоолог / Олег Будзей // Подолянин. – 2002. – 13 верес., № 37. – С. 4. (Український зоолог Петро Бучинський (1852-1927)).
334. Третьяк Л. Зустрічі та прощання Григорія Костюка / Людмила Третьяк // Подолянин. – 2002. – 25 жовт., № 43. – С. 5. (Ім'я Григорія Костюка навічно закарбувалося на скрижалях

української літературознавчої науки).

335. Будзей О. Вдмувався в життя природи / Олег Будзей // Подолянин. – 2003. – 7 берез., № 10. – С. 5. (Академік Володимир Вернадський).
336. Матвеев М. Піонер дослідження природи Поділля / Микола Матвеев // Подолянин. – 2003. – 18 квіт., № 16. – С. 4. (140 років, як не стало Густава Бельке – відомого дослідника природи Поділля ХІХ ст., який 30 років жив і працював у Кам'янці-Подільському).
337. Скрипник А. Родом із Залуччя / Анатолій Скрипник // Подолянин. – 2003. – 25 лип., № 30. – С. 7. (Фізик Норберт Завадський – фахівець у галузі точної механіки, оптики).
338. Ковальчук С. Каленик Геренчук : 100-річчя з дня народження / Степан Ковальчук // Подолянин. – 2004. – 10 груд., № 50. – С. 3. (Географ).
339. Вінюкова В. Подвижник Кость Широцький / Валентина Вінюкова // Подолянин. – 2005. – 29 квіт., № 18 . – С. 5. (Видатний український етнограф, історик мистецтва, археолог та громадський діяч).
340. Ковальчук С. Залюблений у Поділля / Степан Ковальчук // Край Кам'янецький. – 2006. – 7 верес., № 39. – С. 3. (Каленик Іванович Геренчук (1904-1984) учений-географ,

уперше дав вичерпне пояснення походження унікальної геоморфологічної споруди Подільських товтр).

341. Прокопчук В. Дослідник історії Поділля / Віктор Прокопчук // Подолянин. – 2006. – 22 груд., № 51. – С. 4. (Іван Гарнага – знана людина науковець, який за понад 40 років науково-краєзнавчої роботи надрукував близько 1200 нарисів, статей, повідомлень, рецензій).
342. Соловей В. Життя, віддане науці / В. Соловей // Кам'янець-Подільський вісник. – 2006. – 13 січ., № 2. – С. 6-7. (Данило Кирилович Заболотний – основоположник, в нашій країні епідеміології, як наукової дисципліни. 1919 року Заболотний засновує в Одесі при медінституті першу в країні кафедру епідеміології).
343. Будзей О. Іван Огієнко : шлях до Кам'янця / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 12 січ., № 2. – С. 4.
344. Будзей О. Кам'янець як фортеця / Олег Будзей // Подолянин. – 2007. – 7 груд., № 49. – С. 6. (70 років з дня смерті Євтима Сіцінського (1859-1937). Однією з найвідоміших праць ученого є монографія «Город Каменец-Подольский», видана в 1895 р. в Києві російською мовою).
345. Ковальчук С. Володимир Геринович / Степан Ковальчук // Подолянин. – 2007. – 26 жовт., № 43. – С. 7. (Володимир Геринович (1883-1949 рр.) навечно увійшов в історію Кам'яниччини і Поділля як український вчений-географ,

освітянин-навковець, яскравий краєзнавець і громадський діяч).

346. Ковальчук С. З його пагонів виріс ботанічний сад / Степан Ковальчук // Подолянин. – 2007. – 10 серп., № 32. – С. 7. (Засновник Кам'янець-Подільського ботанічного саду Нестор Гаморак).
347. Сохацька Є. Просвітитель. Культурно-просвітницька діяльність Івана Огієнка у Кам'янці-Подільському (1918-1920 рр.) / Євгенія Сохацька // Кам'янець-Подільський вісник. – 2007. – 12 січ., № 2. – С. 5.
348. Будзей О. ... А в 95 – герой / Олег Будзей // Подолянин. – 2008. – 4 квіт., № 14. – С. 9. (Василь Яворський – видатний геолог).
349. Ковальчук С. Петро Бучинський / Степан Ковальчук // Подолянин. – 2008. – 18 лип., № 29. – С. 8. (Подолянин, природознавець, зоолог, професор, голова Товариства подільських природодослідників (1911-1916 рр.), почесний член Кам'янець-Подільського наукового товариства з 1925 р.).
350. Будзей О. Аполлон – уродженець Кам'янця-Подільського / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 23 січ., № 4. – С. 7. (Аполлон Білоус в 40 років став доктором медичних наук, а згодом членом-кореспондентом Національної академії наук України).
351. Будзей О. Великий Подолянин / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 4 груд., № 49. – С. 9. (Юхим Сіцінський).

352. Будзей О. Садівник і його сини / Олег Будзей // Подолянин. – 2009. – 9 жовт., № 41. – С. 9. (Кіндрат Вікторович Приходько заклав дендропарк у Кам'янці-Подільському, який простягнувся над каньйоном Смотріча від Новопланівського мосту аж до Руських фільварок).
353. Філінюк А. Ректор на 20 років. І все життя / Анатолій Філінюк // Подолянин. – 2009. – 27 листоп., № 48. – С. 6. (Іван Зеленюк ректор педагогічного інституту з 1948 р.).
354. Будзей О. Син Хіля, що жив у Кам'янці / Олег Будзей // Подолянин. – 2010. – 12 берез., № 11. – С. 7. – (Юхим Філь – літературознавець, етнограф, викладач Інституту народної освіти).
355. Будзей О. Три кохання Бориса Збарського / Олег Будзей // Подолянин. – 2010. – 23 лип., № 30. – С. 7. (Біохімік Борис Збарський (1885-1954) належить до найзнаменитіших уродженців Кам'янця-Подільського).
356. Вчений, людина, патріот // Подолянин. – 2010. – 3 груд., № 49. – С. 7. (Валентин Яблонський – доктор біологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України).
357. Природжений археолог // Подолянин. – 2010. – 2 лип., № 27. – С. 7. (Відомий археолог та історик Іон Винокур).
358. Будзей О. Економіст-поліглот із Кам'янця / Олег Будзей // Подолянин. – 2011. – 2 груд., № 48. – С. 8. (Олександр Гейсман

(1815-1859) – економіст, поліглот).

359. Соловей В. Павло Житецький у Кам'янці-Подільському / Валентина Соловей // Подолянин. – 2011. – 24 черв., № 25. – С. 9. (Видатний український філолог, педагог і громадський діяч).
360. Будзей О. Дослідник скарбів Луки-Врубловецької / Олег Будзей // Подолянин. – 2012. – 17 серп., № 33. – С. 8. (Знаменитий археолог, який здійснив значні відкриття на теренах сучасного Кам'янець-Подільського району – Сергій Бібиков).
361. Ярова Н. Його зброєю було слово / Наталія Ярова // Подолянин. – 2012. – 13 січ., № 2. – С. 7. (Іван Огієнко – перший ректор Кам'янець-Подільського державного українського університету. Перелік наукових і публіцистичних праць ученого та його художніх творів складає близько півтори тисячі назв).
362. Будзей О. Доцільність, доцільність і ще раз доцільність / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 11 січ., № 2. – С. 6. (Математик-педагог Семен Шохор-Троцький).
363. Будзей О. Кам'янецька адреса Солтиських / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 28 черв., № 26. – С. 8. (Санітарний статистик, доктор медичних наук, професор Євген Солтиський (1888-1970)).
364. Будзей О. Філософ із Кам'янця / Олег Будзей // Подолянин. – 2013. – 11 січ., № 2. – С. 6. (Найпомітніша постать в історії

вітчизняної філософії XIX ст. –
Сильвестр Сильвестрович Гогоцький (1813-1889)).

365. Будзей О. Тарнавському – тарнавське / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 19 серп., № 34. – С. 9. (Геніальний український генетик і мислитель. Такого надзвичайно високого визнання удостоївся наш земляк – уродженець Мукші Китайгородської, випускник Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту Микола Тарнавський (1906-1953)).
366. Будзей О. Український лицар Лотоцький / Олег Будзей // Подолянин. – 2016. – 26 лют., № 26. – С. 6. (Олександр Гнатович Лотоцький – професор, видатний діяч українського національного відродження на переломі XIX-XX століть, державний муж новітньої української держави 1917-1920 років, письменник, публіцист, науковець й організатор української науки).
367. Будзей О. Професор Хведорів – проректор і ректор / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 1 верес., № 35. – С. 6. (У часи Української революції його величали Хведорів, а в радянські часи – Федоров. Михайло Михайлович був проректором Кам'янець-Подільського державного українського університету, а в часи більшовицької навали виконував обов'язки ректора. В радянський час викладав у двох Кам'янець-Подільських вишах : інституті народної освіти та сільськогосподарському інституті, на які розділився університет, став дійсним членом Академії

наук Української РСР).

368. Будзей О. Учений із Гринчука / Олег Будзей // Подолянин. – 2017. – 24 листоп., № 47. – С. 6. (Іван Леонтійович Григоришин – доктор технічних наук, учений в галузі електронної оптики й мікроелектроніки. Уродженець села Гринчук Хмельницької області).
369. Горбатюк В. Блакитні лисиці Володимира Отроковського / Василь Горбатюк // Подолянин. – 2017. – 8 груд. – С. 6. (Володимир Михайлович Отроковський – молодий учений і поет народився в 1892 р. в с. Кудринці нинішнього Кам'янець-Подільського району).
370. Будзей О. Багатогранний Микола Битинський / Олег Будзей // Подолянин. – 2018. – 30 листоп., № 48. – С. 1, 6. (Микола Битинський залишив свій слід у низці допоміжних історичних наук, зокрема геральдиці, фалеристиці, вексилології, емблематиці, уніформології).
371. Будзей О. Яскраві здобутки подружжя Коваленків / Олег Будзей // Подолянин. – 2020. – 18 верес., № 38. – С. 6. (У Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка успішно трудиться подружжя філологів Коваленків. Наталія Дмитрівна – професор кафедри української мови, керівник навчально-наукової лабораторії з діалектичних досліджень. Борис Олексійович – декан факультету української філології та журналістики. Упродовж 2019-2020 років побачила

світ низка цікавих книг, підготовлених Коваленками).

372. Дубінський М. Життя і доля професора Бучинського / Михайло Дубінський // Край Кам'янецький. – 2000. – 12 верес., № 62. – С. 2. (Петро Миколайович Бучинський (1852-1927) доктор зоології, професор).
373. Дубінський М. Кінець кар'єри професора Карети / Михайло Дубінський // Край Кам'янецький. – 2000. – 7 листоп., № 76. – С. 3. (Лев Антонович Карета (1893) педагог, математик).

Імена в історії ПДАТУ

374. Слободян М. Буде на Поділлі виноград! / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1964. – 5 черв., № 89. – С. 4. (Зав. кафедрою плодоовочівництва К-ПСХІ Леонід Миколайович Горєв).
375. Слободян М. З поглядом у майбутнє / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1964. – 11 січ., № 7. – С. 4. (Зав. кафедрою спеціального тваринництва К-ПСХІ канд. с.-г. наук Михайло Федорович Гордієнко).
376. Мельник В. Шлях у науку / В. Мельник // Прапор Жовтня. – 1969. – 8 берез., № 38. – С. 2. (Кандидат біологічних наук Лідія Іванівна Дяченко).
377. Слободян М. Вшанування професора / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1970. – 7 лют., № 21. – С. 2. (60-річчя з дня народження ректора К-ПСГІ, доктора біологічних наук,

професора Семена Сергійовича Сербіна).

378. Слободян М. Завідуючий кафедрою / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1970. – 24 черв., № 98. – С. 3. (Завідувач кафедрою рослинництва і селекції Василь Семенович Кочетков).
379. Слободян М. Кредо професора / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1975. – 10 черв., № 90. – С. 3, 4. (Професор Олена Семенівна Алексеєва).
380. Картопляне поле : заняття веде професор сільськогосподарського інституту Григорій Євтихійович Усик // Прапор Жовтня. – 1978. – 12 трав., № 73. – С. 3.
381. Слободян М. Захоплення доцента : вчені наших вузів / М. Слободян // Прапор Жовтня. – 1985. – 15 листоп., № 180. – С. 4. (Доцент К-ПСГІ Степан Іванович Ковальчук. Автор книги «Природа Хмельницької області»).
382. Хом'як І. Щедрий душею / І. Хом'як // Прапор Жовтня. – 1988. – 3 верес., № 142-144. – С. 7. (К-ПСГІ. Федір Антонович Дудун й ансамбль троїстих музик).
383. Мельник В. Академік В. А. Яблонський: «Незалежній Україні – свою науку» / Василь Мельник // Край Кам'янецький. – 1993. – 21 січ., № 8. – С. 2.
384. Костевич І. Життєві сходинки академіка / Іван Костевич // Край Кам'янецький. – 1994. – 2 лют., № 10. – С. 2. (Валентин Андрійович Яблонський).

385. Матусяк Т. Щоб назавтра знову поринути в роботу / Тетяна Матусяк // Кам'янець-Подільський вісник. – 1996. – 27 квіт., № 17. – С. 1. (Академік Олена Семенівна Алексеєва).
386. Урода Б. Кредо професора / Борис Урода // Край Кам'янецький. – 2001. – 10 квіт., № 25. – С. 1. (Іван Миколайович Ковтуник – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри рослинництва і селекції ПДАТА).
387. Шлях до вершини: Академіку О. Алексеєвій – 75 // Край Кам'янецький. – 2001. – 24 квіт., № 28. – С. 3.
388. Гаврищук А. Щедрий і світлий полудень віку / Анатолій Гаврищук // Подолянин. – 2002. – 19 лип., № 29. – С. 5. (Кандидат історичних наук Михайло Алещенко).
389. Бабляк В. Глиба / Віталій Бабляк, Тетяна Шуханова // Подолянин. – 2003. – 21 лют., № 8. – С. 3. (Почесному ректору ПДАТА Самокишу М. І. виповнюється – 70).
390. Сокульська О. Академічні постулати ректора Миколи Бахмата / Ольга Сокульська // Кам'янець-Подільський вісник. – 2003. – 10 січ., № 2. – С. 3.
391. Сокульська О. Ректор Микола Бахмат : «Престиж академії зростає» / Ольга Сокульська // Кам'янець-Подільський вісник. – 2003. – 30 трав., № 22. – С. 2.
392. Яцемірська Н. Володар бурі / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2005. – 29 квіт., № 18. – С. 4. (Доцент кафедри внутрішніх

незаразних хвороб та зоогієни Олександр Коняхін).

393. Яцемірська Н. Вчений старовір / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2005. – 3 черв., № 23. – С. 4. (Декан біотехнологічного факультету ПДАТУ Микола Повозніков).
394. Яцемірська Н. Овчарукова доля / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2005. – 25 лют., № 9. – С. 4. (Василь Іванович Овчарук пройшов шлях від помічника тракториста до проректора з наукової роботи і міжнародних зв'язків ПДАТУ).
395. Федоришина С. Королева гречки / Світлана Федоришина // Подолянин. – 2006. – 21 квіт., № 16. – С. 6. (Олена Алексеєва – видатний селекціонер, вчений, відомий аграрник, заслужений діяч науки і техніки України, академік АНВШ України та багатьох міжнародних академій, професор кафедри селекції, насінництва і генетики ПДАТУ (до 80-річчя з дня народження)).
396. Віннічук А. Іустіновська школа / Анатолій Віннічук // Подолянин. – 2007. – 23 лют., № 8. – С. 5. (Василь Іустінов – доцент кафедри виробництва та переробки продукції тваринництва біотехнологічного факультету ПДАТУ).
397. Яцемірська Н. Без зупинки на півдорозі / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2007. – 2 берез., № 9. – С. 5. (Колишній студент ПДАТУ, а нині перший проректор – Віктор Іванович Дуганець).
398. Будзей О. Природолюб і лірик із Солонки / Олег Будзей //

- Подолянин. – 2008. – 29 серп., № 35. – С. 5.
(Степан Іванович Ковальчук – кандидат сільськогосподарських наук, працював у 1961-1994 рр. у Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті).
399. Яцемірська Н. Город знають не з книжки / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2008. – 11 січ., № 2. – С. 5. (Василь Овчарук – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків ПДАТУ, Віктор Букшій – доцент кафедри плодоовочівництва та виноградарства ПДАТУ).
400. Яцемірська Н. Від факультету до університету / Наталія Яцемірська // Подолянин. – 2009. – 3 квіт., № 14. – С. 6-7. (ПДАТУ – 90 років).
401. Будзей О. Від джигіта до ректора / Олег Будзей, Сергій Сокальський // Подолянин. – 2010. – 29 січ., № 5. – С. 6. (Семен Сербін – ректор сільськогосподарського інституту).
402. Вчений, людина, патріот // Подолянин. – 2010. – 3 груд., № 49. – С. 7. (Валентин Яблонський – доктор біологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України).
403. Шуханова Т. Коли життя в кайф / Тетяна Шуханова // Подолянин. – 2010. – 22 січ., № 4. – С. 6. (60 років від дня народження директору Інституту механізації та електрифікації сільського господарства ПДАТУ Івану Миколайовичу Бендері).
404. Гайдамашко В. Аксакал науки й практики / Вікторія Гайдамашко

// Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 22 лют., № 8. – С. 1, 4. (Заслужений працівник освіти України, академік Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності, професор, автор 120 публікацій, декількох підручників та монографій. Має цілу низку державних нагород. Пропрацював ректором ПДАТА більше 19-ти років – Михайло Іванович Самокиш).

405. Кожевнікова В. Володимир Іванишин : «Якими спеціалістами будуть наші студенти – таким буде і наше майбутнє!» / Вікторія Кожевнікова // Подолянин. – 2017. – 30 черв., № 26. – С. 4.

406. Кожевнікова В. Сотня – старт для нових звершень / Вікторія Кожевнікова // Подолянин. – 2019. – 24 трав., № 21. – С. 1. (В. В. Іванишин. ПДАТУ – 100.).

407. Боднар О. Валентину Андрійовичу Яблонському – 90! / Олександр Боднар // Край Кам'янецький. – 2020. – 4 груд., № 49. – С. 5.

408. Боднар О. Великий українець, учений, патріот / Олександр Боднар // Подолянин. – 2020. – 04 груд., № 49. – С. 6 (Валентин Андрійович Яблонський – громадський діяч, народний депутат України другого скликання, український учений у галузі освіти, історії ветеринарної медицини, доктор біологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії аграрних

наук України (1995), академік-засновник Академії наук вищої школи (АН ВШ) України (1992)).

Рудь А. Славна сім'я Очеретенків / Анатолій Рудь // Подолянин.
– 2020. – 18 груд., № 51. – С. 6 (Викладачі ПДАТУ
Юхим Єгорович та Алла Антонівна Очеретинки)

Іменний покажчик авторів

Альперін Ю. *18, 112, 113, 119, 120, 122*

Бабляк В. *69, 148, 389*

Баженов Л. *94*

Баженова С. *259*

Байрамова Л. *44*

Бейдер Ю. *57, 114, 115*

Боднар О. *407, 408*

Бржеський В. *255*

Будзей О. *15, 16, 25, 26, 27, 28, 45, 47, 48, 50, 52, 54, 55, 72, 74, 75, 76, 79, 80, 84, 85, 97, 101, 103, 104, 106, 109, 110, 176, 178, 179, 180, 181, 183, 187, 188, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 204, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 231, 232, 233, 235, 239, 240, 241, 242, 243, 247, 248, 249, 250, 267, 271, 272, 273, 274, 275, 278, 279, 280, 281, 282, 284, 288, 296, 297, 298, 302, 303, 304, 305, 307, 310, 311, 312, 313, 332, 333, 335, 343, 344, 348, 350, 351, 352, 354, 355, 358, 360, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 370, 371, 398, 401*

Віннічук А. *396*

Вінюкова В. (Вінюкова-Волкова) (Волкова) *17, 38, 61, 138, 174, 227, 228, 270, 285, 286, 339*

Гаврищук А. *70, 96, 388*

Гайдамашко В. *404*

Галатир В. *308*

Гижко І. *11*

Годованець А. *172*

Головін В. *9*

Горбатюк В. *51, 234, 237, 244, 369*

Гординчук М. *325*

Даниляк П. *216*

Дегтяр К. *67*

Дем'янов В. *294*

Денисенко А. *12*

Дзюба С. *7*

Дроф'як Л. *147*

Дубінський М. *372, 373*

Єфімов А. *124*

Житкевич А. *30, 31, 32, 33*

Іванов А. *19*

Іванов П. *141*

Іванчук В. *184*

Ковальчук С. *338, 340, 345, 346, 349*

Ковінька Ол. *125*

Ковнер О. *153*

Кожевнікова В. *82, 405, 406*

Козлова Н. *5, 20, 126, 130, 133, 136, 142, 143, 149, 290, 315, 317, 318*

Корчагіна Л. *159*

Костевич І. *93, 384*

Кравчук М. *68*

Красуцький М. *83, 86, 205, 229, 230*

Красюк П. *168*

Кривко Я. *63, 88, 316*

Кривошия В. *254*

Крилов Е. **81, 306**

Кукуруза С. **140**

Куценко Л. **189**

Кучугура Л. **91**

Кушнір Б. **43, 127, 251**

Лозовий В. **299, 331**

Мазурик Є. **177, 258, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 319, 320, 322, 326**

Манжуловський О. **269**

Марковська Н. **176**

Марценюк С. **13**

Матвєєв М. **336**

Матусяк Т. **385**

Мацевич А. **150**

Мацько В. **151, 256**

Мельник В. **376, 383**

Михальська Г. **111**

Мошак М. **300, 323**

Нагнибіда Р. *46*

Назаренко Є. *37, 95, 169, 170, 171, 328, 329*

Нестеренко В. *99, 301, 324*

Ногачевська О. *160*

Осетрова Г. *22, 53, 154, 163, 164, 182, 287*

Пагор В. *105*

Панченко В. *6*

Панчук В. *29, 144*

Паравійчук А. *35, 60, 62, 65, 128, 131, 140*

Пасько А. *155*

Петров С. *2*

Печенюк М. *41, 42*

Попова В. *156*

Попсуй Ю. *58*

Прокопчук В. *102, 206, 213, 341*

Романець О. *145*

Рудь А. *409*

Рябий М. *59*

Рябий М. *89*

Савін Ю. *21, 24*

Свідер П. *165*

Сис Т. (Сис-Бистрицька Т.) *3, 35, 39, 118, 157, 161, 166, 314*

Сіцінський Є. *98*

Скрипник А. *295, 337*

Слободян М. *64, 139, 374, 375, 377, 378, 379, 381*

Слюсар Б. *29, 34*

Собчук В. *132*

Созанська Г. *108*

Сокульська О. *390, 391*

Соловей В. *14, 217, 292, 342, 359*

Сорокань В. *152*

Сохацька Є. *107, 194, 330, 347*

Суровий А. *321*

Сулова Н. *66*

Терлецький А. *146*

Тищенко В. *8, 11*

Третяк Л. *334*

Троїцька Л. *78*

Урода Б. *386*

Федоренко С. *175*

Федоришина С. *395*

Феодосьєв С. *218*

Філінюк А. *100, 353*

Хмелінський М. *4*

Хом'як І. *382*

Хотюн Г. *10, 262*

Цимбалюк В. *202*

Чайковська І. *40*

Чопик Я. *185*

Шеремета І. *186*

Шкурко С. *90, 121, 289, 291*

Шпильова В. *92, 158*

Шулик А. *73*

Шуханова Т. *403*

Щепанський С. *36, 71*

Щербань А. *87*

Щур О. *135, 162*

Юркова Г. *49*

Ярова Н. *77, 283, 361*

Яцемірська Н. *392, 393, 394, 397, 399, 400*

Іменний покажчик персоналій

Аксамитовський В. *279*

Алексеева О. С. *379, 385, 387, 395*

Алещенко М. *388*

Антонович Д. *101*

Архієпископ Могилівський і Мстиславський Анатолій (у миру
Августин Васильович Мартиновський) *108*

Бабюк Д. *82*

Багрянний І. *197, 245*

Бажан М. П. *141, 187, 241, 248, 249, 250*

Батюшков К. М. *121, 133, 154, 231*

Батюшкови (рід) *227*

Бахмат М. *390, 391*

Бельке Г. *336*

Бендера І. М. *403*

Беренштам В. Л. *252*

Бедний Д. *114*

Бєляєв В. П. *140, 146, 153, 158, 196, 204*

Битинський М. *370*

Бібиков С. *360*

Біднова В. *101*

Білоус А. *350*

Богданович А. *219, 237*

Божко С. *232*

Брик Д. І. *64, 68, 69*

Букшій В. *399*

Булгаков М. *156, 170, 177, 222*

Бучинський П. М. *333, 349, 372*

Бучицький П. М. *277*

Василенко І. Г. *277*

Васютин А. Ф. *63*

Веліканов К. С. *258, 271*

Вересаєв В. *211*

Вернадський В. *335*

Винокур І. *357*

Вишня О. *159, 160, 192, 207, 213, 234*

Вітвіцький С. *164*

Вовк Ф. *311*

Войнаровська Ц. *273*

Володиєвський Є. *283, 285*

Волошина Н. Й. *277*

Вязенський П. *224*

Гаврилюк Ю. С. *277*

Гагенмейстер В. *76, 79, 81*

Гаєвський С. Ю. (єпископ Сильвестр) *109*

Гайх З. К. *73*

Галавський В. Е. *266*

Гаморак Н. *346*

Ганіцький Т. Д. *40, 41*

Гарнага І. *341*

Гейсман О. *358*

Геренчук К. І. *338, 340*

Геринович В. О. *105, 325, 345*

Герман П. *47*

Гладка М. П. *277*

Глібов Л. І. *138*

Гогоцький С. С. *364*

Годованець М. П. *112, 113, 114, 115, 116, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 134, 135, 137, 139, 147, 162, 168, 172, 186, 195, 205, 206, 229, 230, 233, 244, 246*

Голубович В. О. *307*

Гончар О. *240, 241*

Гордієнко М. Ф. *375*

Горєв Л. М. *374*

Городецький С. В. *324*

Горшков С. Г. *257*

Гославський М. *163, 182*

Грабовецька Г. А. *277*

Грейм М. Й. *65, 71, 72, 75*

Грен О. *80*

Григоришин І. Л. *368*

Грозний В. В. *277*

Грохольський М. **287**

Грушевський М. С. **93, 247**

Гульдман В. К. **94, 302**

Давидов Д. **224**

Дагилайський В. **260**

Даль В. І. **176, 215, 231, 289, 290**

Данчук В. І. **277**

Дарманський М. М. **277**

Дідик М. П. **277**

Дмитерко Л. Д. **117, 142, 214, 232**

Долинюк Є. О. **251, 288**

Драй-Хмара М. **190, 209**

Дубицький В. В. **277**

Дубравський Л. **111**

Дуганець В. І. **397**

Дудун Ф. А. **382**

Дяченко Л. І. **376**

Дяченко М. М. **87**

Ейлер О. **295**

Енгель А. К. **75**

Житецький П. Г. **88, 252, 359**

Жуковський В. **224**

Забіла Н. Л. **232**

Заболотний Д. К. **252, 315, 318, 319, 342**

Завадський М. **45**

Завадський Н. **337**

Загурський В. **75**

Затонський В. П. **252, 291, 296**

Збарський Б. І. **252, 355**

Звягіна Л. **48**

Зеленюк І. **353**

Іванишин В. В. **405, 406**

Іустінов В. **396**

Йосип Кліщ (Лейтенант Альберт) **6**

Калінін М. **312**

Кам'янчанин І. **267**

Карачківський М. **99**

Каревич М. **50**

Карета Л. А. **373**

Кармалюк У. **1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17**

Кармалюки (курінь ім. Кармалюка) **15**

Кащук Н. **221**

Ківільша Є. **263**

Клепатський П. Г. **324**

Кльонович С. Ф. **231**

Коваленко Б. О. **371**

Коваленко Л. А. **96, 100**

Коваленко Н. Д. **371**

Ковальчук С. І. **381, 398**

Ковтуник І. М. **386**

Кожевнікова Н. **28**

Комаровський Є. Ф. **280**

Комінек З. Р. *31, 36, 41, 54*

Комісаров М. Н. *253, 261*

Коняхін О. *392*

Копержинський К. О. *328*

Копитман М. Р. *42*

Кордиш Ю. *75*

Коріатовичі (рід) *282*

Корсак Р. *216*

Коссак М. *37*

Костюк Г. *221, 235, 334*

Котек Й. Й. *33*

Коцюбинський М. М. *127, 148, 220, 252*

Кочетков В. С. *378*

Кошиць О. *52, 55, 56*

Кравець Л. Й. *239*

Крамов О. *28*

Кроткий Е. (Еммануїл Герман) *183*

Кукуруза С. В. *57, 58, 67, 70*

Кулик І. *132, 198*

Кундзіч О. Л. *232*

Курбас Л. *23*

Курилко М. *74*

Леонтович М. Д. *29, 34, 35, 38, 39, 43, 252*

Липа Ю. І. *223, 313*

Липковська Л. *44, 51*

Литовські князі *286*

Лозина-Лозинський К. С. *255*

Лотоцький О. Г. *366*

Лукомський Г. К. *85*

Лучицький І. В. *90, 95, 272*

Маланюк Є. *173*

Масенко Т. Г. *232, 242*

Мацюк-Грицай (Хомайко) І. *46*

Мачтет Г. О. *199, 228, 252, 314*

Мерлені І. *276*

Миколайчук К. **56**

Михаловський О. **53**

Молчанов М. Г. **75**

Нечитайло В. **200**

Овчарук В. І. **394, 399**

Огієнко І. (Митрополит Іларіон) **107, 274, 321, 327, 329, 330, 331, 332, 343, 347, 361**

Озеров М. **254**

Орловський М. **110**

Орловський Ю. **284**

Остапенко С. **274**

Отроковський В. М. **221, 369**

Очеретенко А. А. **409**

Очеретенко Ю. Є. **409**

Паравійчук А. **104**

Педа П. М. **201, 202, 244**

Пенюшкевич Ф. **78**

Первомайський Б. **264**

Перепелюк В. М. **49**

Петро І **294**

Петров М. **323**

Пилинська М. М. **256**

Пирогов М. **322**

Повозніков М. **393**

Потоцькі (рід) **270**

Приходько К. В. **301, 352**

Приходько О. **52**

Пушкін О. **224**

Раєвський В. Ф. **136**

Рибчинська З. **30**

Рильський М. **166**

Риндик С. **218, 238**

Розвадовський В. К. **59, 60, 62, 66, 84**

Розумовська О. І. (Романько-Романовська, Желтоновська) **292**

Ролле Й. **89, 320, 326**

Ролле Ю. *212*

Романові (рід) *293*

Руданський С. В. *118, 126, 149, 169, 180, 193, 210, 226*

Русова С. *305*

Рутковський Ф. *22*

Савіна М. Г. *19, 20, 21, 24, 25, 252*

Савінков Б. В. *310*

Садовський М. К. *27*

Самокиш М. І. *389, 404*

Свидницький А. П. *143, 150, 178, 231*

Свідзинський В. Ю. *151, 157, 184, 188, 191, 194*

Сенкевич Г. *231*

Сербін С. С. *377, 401*

Сергєєв-Ценський С. М. *130, 179, 225*

Сис Т. А. *92*

Сис-Бистрицька Т. А. *103*

Сікора Е. *278*

Сіцинський Є. (Ю.) *91, 97, 98, 110, 252, 323, 344, 351*

Січинський В. **259**

Смолич К. І. **303**

Солтиський Є. **363**

Солуха К. **299, 300, 304, 306**

Сопілка М. **243**

Станіслав Август (Понятовський) **294**

Старжинський С. **164**

Старикова В. О. **129**

Старицька-Черняхівська Л. **203**

Старицький М. **231**

Степовський С. **298**

Стеценко К. Г. **32**

Стояновський С. І. **83, 86**

Тарнавський М. **365**

Тартаковський Б. **106**

Тищук М. **208**

Токаржевський-Карашевич Я. **308**

Тонкочеев Г. А. **268**

Туркало К. *309*

Усик Г. Є. *380*

Фаренгольц Е. *265*

Філь Ю. *354*

Франко І. *231*

Харченко В. *281*

Хведорів (Федоров) М. М. *367*

Хиждеу О. Ф. *145, 155*

Цибульський П. *236*

Чеботарьов М. Г. *317*

Чекарев Володимир *18*

Чикаленко Л. Є. *311*

Чирський М. *189*

Шевченко Т. Г. *128, 131, 144, 152, 161, 165, 167, 171, 174, 175, 181, 185, 217, 231*

Широцький К. **339**

Шліхтер Є. **275**

Шохар-Троцький С. І. **316, 362**

Штейн Л. **269**

Яблонська Т. Н. **61,77**

Яблонський В. А. **356, 383, 384, 402, 407, 408**

Яворський В. **348**

Яворський М. **102**

Ян де Вітте **262, 279**

Янович С. П. (Курбас) **26**